

Messusta on moneksi

Messu on paljon muutakin kuin pyhäpäivien kirkonmenot. Porin Teljässä on kehitetty omannäköinen iltamessu. Partiolaisten leirikirkko sujuu vesilläkin.

Sivut 4–5.

21.8.2014

Seurakunta-elämän keskus

Kaunis ja lämmin kesä on jo takanapäin. Kesän aikana oli paljon tapahtumia ja helteinen sää sai monet viihtymään myös seurakuntien tapahtumissa. Hyvällä syyllä voidaan todeta yksinkertaisesti: kiitos kesästä.

Syksyn arki on jo alkanut niin koululaisilla kuin työntekijöilläkin. Erilaisissa toiminnoissa ja harrastuksissa siirrytään säännölliseen talvitoiminnan aikaan. Näin myös seurakuntien toiminnassa, jossa toimintaa näyttää riittävän vauvasta vaariin ja muoriin. Tervetuloa mukaan!

Seurakunnan toiminnan tai oikeastaan seurakuntaelämän keskus on jumalanpalvelus, jonka keskeisyyttä on korostettu sanomalla, että se yhdistää seurakuntalaiset sekä toisiinsa että Jeesukseen Kristukseen. Luterilaisuudessa tämä liittyy opetukseen Pyhän Hengen toiminnasta uskon synnyttäjänä Sanan ja sakramenttien kautta. Raamatun sana ja ehtoollisen sakramentti ovat läsnä jokaisessa messussa.

Aika ajoin tämä sunnuntain messun keskeisyys on joutunut arvioinnin, ja jopa arvostelun kohteeksi. On todettu esimerkiksi, että käytännössä seurakunnassa tapahtuu enemmän messun ulkopuolella kuin messussa. Tällä viitataan sekä tilaisuuksien määrään että osallistujien määrään. Tilastollisesti arvioijat voivat olla oikeassa, arkitoiminta on varsin vilkasta. Sisällöllisesti messun keskeisyys ei ole muuttunut. Messu oli se muodoltaan millainen tahansa on tarkoitettu kaikille. Messuun toivotetaan tervetulleeksi eri-ikäiset ja eri elämäntilanteessa olevat riippumatta siitä onko messu perhekirko, konfirmaatiojumalanpalvelus tai omaisensa menettäville tarkoitettu. Tuntuu tärkeältä, että tästä kaikkia yhdistävästä messun sanomasta pidetään kiinni.

Muut seurakunnalliset tilanteet voivat palvella sellaisissa tilanteissa, joissa yhteen kokoontuu jonkin asian yhdistämiä ihmisiä. Tervetuloa mesuun!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Betsan lamikko on Jerusalemin muurin Lammasportin lähetyksillä

Jumala yllättää

Oli sapatti, juutalaisten pyhäpäivä. Suuri joukko sairaita oli sinäkin päivänä kokoontunut odottamaan parantumishetkeä omalle kohdalleen. Jerusalemin muurin Lammasportin lähetyksillä oli Betsan lamikko, suomeksi Laupeuden talo.

Tänään tuo lamikko on syvällä rakennuskerrostumien pohjalla. Lamikon vesi kuohautti aikojen. Joka silloin astuu ensimmäisenä veteen, parantuu vaivoistaan, näin uskottiin. Joukossa oli mies, joka oli sairastanut jo 38 vuotta. Hän odotti hetkeä, jolloin ehtisi ensimmäisenä veteen. Aina oli joku toinen edellä, ehkä ystävän auttamana. Miehellä ei kuitenkaan ollut ketään auttajaa. Ja kun hän oli lähellä saavuttaa tavoitteensa, joku oli nopeampi ja kiilasi edelle. Miehen sinnikkyys on ihmeellistä - aina uusi yritys ja uusi pettymys.

Tämä sapatti muuttuu kuitenkin kaiken. Jeesus tulee kutsumatta vierelle ja puhuttelee miestä: "Tahdotko tulla terveeksi?" Sitähän mies oli toivonut kaikki nämä vuodet. Jeesus sanoo sa-

**Jeesus sanoo sanat:
"Ota vuoteesi ja kävele."**

nat: "Ota vuoteesi ja kävele". Nyt oli miehen vuoro toimia. Ja hän huomaa parantuneensa vaivoistaan. Hän oli saanut yllättävän avun. Laupeuden talossa hän oli saanut laupeuden. Tosin eri tavalla kuin hän oli odottanut. Hän tuli Jeesuksessa Jumalan yllättämäksi positiivisella tavalla.

Onko Jumala yllättänyt sinut positiivisella tavalla? Jotakin hyvää on tapahtunut ja mielen täyttää kiitollisuus. Jatkat matkaasi illoin. Ja ehkä joskus myöhemmin huomasit tai tulet huomaamaan, että se olikin Jumalan käden ohjausta elämässäsi.

Ympäristö näki muuttuneen miehen. Ilon sijaan alkoikin motkutus. Nyt on sapatti ei-

kä sinulla ole lupaa kantaa vuodettasi. Ku-ka sinut paransi, kysymys ei sisältänyt aitoa kiinnostusta miehen auttajaan vaan auttajakin olisi pantu vastuuseen tekosistaan. Mies ei kuitenkaan tiennyt siinä hetkessä auttajan nimeä.

Vasta myöhemmin he tapasivat pyhäkössä. Oliko mies siellä lähettämässä kiitoksia Jumalalle? Siellä hän sai tietää, että auttaja oli Jeesus. Nyt hänellä oli vastaus kyselijöille. Jeesus oli tehnyt minut terveeksi. Hänellä ei ollut mitään syytä salata auttajan nimeä. Hän antoi kunnian Jumalalle. Kunnia sille jolle kunnia kuuluu!

EIJA KYMÄLINEN
NUORISOTYÖNOHJAAJA
PORIN TELJÄN SEURAKUNTA

Kiitollisuus on kirkkovuoden
aiheena 21. syyskuuta.

Raimo Sainilampi

i k k u n a p e n k k i

Lahjana naapurit

Joka kesä huokaisen kiitollisena siitä, että meillä on hyvät naapurit.

Joku heistä tyhjentää postilaatikkoni loman aikana. Jos jotain yllättävää tapahtuu, he varmasti rientävät hätiin. Milloin tahansa naapuri voi yllättää tuomalla pyydystämäänsä kaloja. Joskus tilanne menee tosin noloksi. Yliherkkä palovaroitimme on selainen, että se alkaa yhtäkkiä reagoida lievästi palaneen ruuan kärryyn ja huutaa kuin hinaaja. Ei ihme, että huolestuneet naapurit seisovat pian ovelle. Mehän saattaisimme olla tosi hädässä. Naapurien kanssa on mukava jutella ja kahvitellakin.

On toki olemassa muunkinlaisia naapureita. Lähelläkin asuvat voivat tehdä kaikkensa vaikeuttaakseen toistensa elämää. He yrittä-

vät saada täysin ulkopuolisia ihmisiä omalle puolelleen riidoissaan.

On surullista, että moni näin vaikeuttaa ehtoin tahdoin omaa ja lähimmäistensä arkea. Elämä tuo useimmille meistä vastoinkäymisiä, joille emme mahda mitään. Luulisi, ettei kenenkään tarvitsisi luoda niitä itse. Kaikki eivät pysty pitämään yhteyttä lähellä asuviin, mutta silloin voi antaa ainakin näiden olla rauhassa.

Hyvät naapurit mainitaan katekismuksessa Jumalan lahjoina. Siihen sisältyy suuri viisaus: hyviä naapureita ei ansaita. He ovat lahja. Toisaalta saamme tehdä jotain itsekin säilyttääksemme hyvät välit. Tähän ei tarvita suuria eleitä, onhan kysymys aika arkisista asioista. Eletään yhdessä päivästä toiseen.

Mitäpä jos kerran pukisin sisäisen huokauksen sanoiksi. Kiittäisin heitä ja heistä aivan ääneen.

PIRJO TIIRA
PIHLAVAN SEURAKUNNAN KAPPALEINEN

Porin Kirkkosanomamat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815. **Internet:** porievl.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievl.fi. **Kustantaja:** Kotima Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Minna Ziliacus, p. 020 754 2361, 040 774 7777. **Yksitystilaus:** 10 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 25.9.2014.**

Luottamushenkilöiden haku päällä

Seurakuntavaalien ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta.

Syksyn 2014 seurakuntavaalien ehdokasrekrytointia on tehty kevästä saakka. Vaaleja on pidetty esillä muun muassa puoluekokouksissa, sillä useat puolueet ovat merkittäviä toimijoita myös seurakuntavaaleissa. Porissa vaaleihin ovat lähdeillä omilla valitsijayhdistyksillään ainakin Kokoomus ja Sosialidemokraatit.

Lisäksi vaalisanomaa on pidetty esillä kesän aikana valtakunnallisilla hengellisillä juhilla ja Porin SuomiAreenalla. Katukuvassa seurakuntavaalit näkyvät teemalla *Usko hyvän tekemiseen*. Kirkon tekemä auttamyö on yksi merkittävimmistä sivistä kuulua kirkkoon.

— Vaalien yhteydessä haluamme muistuttaa siitä hyvästä, mitä seurakunnat jäsentensä kautta tekevät, kertoo seurakuntavaalien projektipäällikkö **Mari Leppänen**.

— Seurakuntavaalit ovat vahvasti mukana myös sosiaalisessa mediassa, Facebookissa sekä Twitterissä.

Tavoitteena on nostaa äänestysprosenttia edellisistä vaaleista. Porissa äänestysprosentti oli neljä vuotta sitten 12,3. Seurakunnittain äänestysaktiivisuus vaihteli. Ahlaisissa antoi äänensä kuulua 23 prosenttia äänioikeutetuista, Keski-Poriissa 10,4 prosenttia. Vuoden 2010

seurakuntavaalien valtakunnallinen äänestysprosentti oli 17.

**Meri-Pori ja Lavia
Porin kirkkovaltuustoon**

Seurakuntavaaleissa valitaan jäsenet paikalliseurakuntien seurakuntaneuvostoihin ja yhteiseen kirkkovaltuustoon.

Vuoden 2015 alusta Porin seurakuntayhtymässä on kuusi seurakuntaa tämänhetkisen seitsemän sijasta. Ensimmäinen alusta aloittavaan Meri-Porin seurakuntaan valitsevat edustajansa nykyiset Pihlavan, Ahlaisten ja Reposaren seurakuntalaiset. Mukana Porin vaalissa on myös Lavian seurakunta, josta tulee Porin seurakuntayhtymään uusi seurakunta vuoden 2015 alusta lukien. Muut Porin yhtymän seurakunnat ovat Keski-Pori, Länsi-Pori, Noormarkku ja Porin Teljä.

Jokaisessa seurakunnassa on oma vaalissa, jossa seurakuntalaiset äänestävät omat edustajansa 51-jäseniseen Porin seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon sekä jäsenet oman seurakunnan seurakuntaneuvostoon. Kirkkovaltuusto päättää seurakunnan toiminnan ja talouden päälinjoista, kirkollisverosta, rakennushankkeista ja virkojen pe-

rustamisesta. Seurakuntaneuvostot päättävät paikalliseurakuntien työstä. Seurakuntavaaleilla valitut luottamushenkilöt valitsevat myös kirkolliskokouksen maallikkoedustajat.

Ikärajat 16 ja 18

Seurakuntavaalit ovat toistaiseksi ainoa valtakunnallinen vaali, jossa äänioikeus on 16 vuotta täyttäneillä.

— Kirkko antaa nuorille tärkeän vaikuttamismahdollisuuden. Seurakuntien rakenne muutokset ja tiukkeneva taloustilanne vaativat päättäjiä tekemään vaikeita valintoja monen hyvän asian väliltä. On tärkeää, että nuorten ääni kuuluu, Mari Leppänen muistuttaa.

Luottamustoimiin valittavana on oltava täysi-ikäinen. Vaalikelpoisuuden ehtona on 18 vuoden ikä viimeistään vaalipäivänä 9.11.2014. Lisäksi ehdokkaaksi asettuvan pitää olla viimeistään 15. syyskuuta vaaliseurakunnan konfirmoitu jäsen.

Seurakuntavaalit järjestetään isänpäivänä 9. marraskuuta. Ennakköäjäsestys 27.-31. lokakuuta. Ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta.

Porin SuomiAreenan kansalaistorilla sai tietoa ja materiaalia seurakuntavaaleista.

■ Jäseniä seurakuntaneuvostoissa ja Porin yhteisessä kirkkovaltuustossa 2015 alkaen

Seurakunta	Seurakuntaneuvoston jäsenmäärä	Edustajia yhteisessä kirkkovaltuustossa
Keski-Pori	16	14
Lavia	8	3
Länsi-Pori	14	9
Meri-Pori	12	7
Noormarkku	12	5
Porin Teljä	14	13

■ Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjat liitteenä erikseen seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsenten vaalia

varten on annettava ko. seurakunnan seurakuntatoimistoon 15.9. klo 16 mennessä.

■ Tarkista äänioikeutesi. Ääniluettelo on nähtävänä ti 2.9. klo 10-14 ja ke 3.9. klo 15-19. Seurakuntatoimistot: Keski-Pori ja Porin Teljä osoitteessa Hallituskatu 9 b, Länsi-Pori, Liikastentie 28, Meri-Pori (eli Ahlaisten, Pihlavan ja Reposaren seurakuntalaiset) Pihlavan kirkkotie 5, Noormarkku, Vanha Vaasantie 8.

■ Äänioikeutetuksi vaaliluetteloon on merkitty kaikki 9.11.2014 mennessä 16 vuotta täyttävät evlut. kirkon jäsenet. Äänioikeus on seurakunnassa, jonka jäsen on ollut 15. elokuuta.

■ Mihin seurakuntaan kuulun? Porievl.fi-verkkosivulta löytyy linkki karttaan, josta voi osoittain perusteella hakea oman seurakuntansa.

■ Kirkon vaalisivut seurakuntavaalit.fi

Kihniön-Parkanon suunnalla vaikuttavat "Takametsien miehet" keräsivät rai-kuvimmat aplodit Kirkkopuistossa Soi-tapahtumassa.

Kirkkopuistossa liki 10 000 kävijää

Kirkkopuistossa soi -tapahtuma keräsi heinäkuussa viiden päivän aikana 6000-7000 kävijää. Lisäksi noin 2600 henkilöä osallistui Keski-Porin kirkossa Rajattomien konserttiin, joka järjestettiin yhteistuotantona Porin Jazzin, SuomiAreenan ja Kirkkopuiston kesken.

Kirkkopuistossa soi -päivien johtaja, evankelista **Heikki Nummijärvi** saattoi hymyillä tyytyväisenä ja kiitollisena.

— Kirkkopuistosta on kehittynyt brändi, joka tunnetaan maakunnassa, hän totei.

Suurimman yleisön veti Viktor Klimentko, joka konsertoi Kirkkopuistossa jo kymmenettä kertaa. Häntä kuunteli noin 1600 ihmistä. Paikkansa Kirkkopuistossa ovat vakiinnuttaneet myös Takametsien miehet konstailemattomalla tyyllillään sekä musiikkivirtuoosit Lasse Heikkilä & Salla Seurujärvi & Anni-Kaisa Karola.

Kirkkopuisto soi myös ensi kesänä heinäkuun toisella viikolla SuomiAreenan ja jazzien aikaan. Silloin tulee kuluneeksi 20 vuotta siitä, kun Kirkkopuistossa soi -tapahtuma keksittiin.

Millainen hyväntekijä olet?

Seurakuntavaalien teemana on "Usko hyvän tekemiseen". Vaalikampanja nostaa esille kirkon toimintaa ja osallistuu keskusteluun elämästä, arvoista sekä kirkosta.

Teeman herättämistä ajatuksista voi keskustella esimerkiksi Facebookin sivulla Usko hyvän tekemisen tai Twitterissä #usko-hyvahtekemiseen. Verkkosivulla seurakuntavaalit.fi voi tehdä leikkimielisen testin, millainen hyväntekijä itse on. Onko tyypiltään esimerkiksi kuin Mahatma Gandhi, prinsessa Diana tai äiti-Teresa.

Vanhuus on radikaali voima

Porin perusturvan seminaarissa 17. heinäkuuta oli teemana "vanhuus on radikaali voima". Teemaa avasi arkkkipiispa **Kari Mäkinen**. Hän myös vihki kaupunginsairaalan peruskorjatus osan. Remontissa on tehty tilaa kuntouttavalle hoitotyölle.

— Väestön ikääntyminen on suuri historiallinen muutos. Se on myönteinen, arvokas muutos. Sen vaikutuksista syvin ja radikaalein ei liity yhteiskunnallisiin, taloudellisiin tai hoitojärjestelmiä koskeviin kysymyksiin. Selittyä ihmisenä olemisen ymmärtämiseen, totesi Mäkinen seminaarin puheenvuorossa.

Keskimääräinen elinikä pysytteli vuosia 30-35 vuodenaikoina. Tällä hetkellä miesten elinikä odotetaan 76,3 vuotta ja naisilla 83 vuotta.

— Vanhan Testamentin maailmassa pitkällä iällä oli erityinen arvo, koska kyseessä oli hitaan muutoksen paimentolaiskulttuuri. Tällä hetkellä yhteisiä merkityksiä ja ihanteita ei määritellä elämäkokemuksen vaan tehokkaan, aktiivisen ja tuottavan ikävaiheen ehdoilla.

— Nyt tarvitaan samankaltaista toisen katsomista, jolla Jeesus asetti vanhojen säilyttämät perinnäisäännot kyseenalaiseksi. Ihmissyyttä ei tule arvioida yhden, dominoivan ikävaiheen kriteerein. Ei vain siksi, että ymmärtäisimme vanhuutta ja vanhenemista vaan jotta ymmärtäisimme, mistä ihmisenä elämisessä on kysymys, arkkkipiispa tiivisti.

Vaeltajien yömelonassa ehtoollinen jaettiin kanooteihin. Myrskylyhdyt valaisivat rannalta.

Nuotiojumalanpalvelus järvimaisemassa

Partioleirillä oma leiriseurakunta.

Pimenevässä illassa metsän keskellä kuuluu kaunistaa musiikkia. Japanilaisen bambuhuilun sävellet johdattavat partiolaisia kohti järvenrantaa, jossa on leirikirkko.

Penkit ovat korkean kuusikon suojaamassa rinteessä ja kirkon alttaritauluna toimii tyyni järvimaisema. Luonto tarjoaa kauniit puitteet hiljentymiselle. On alkamassa nuotiojumalanpalvelus, joka on osa partiolaisten Piiru 14 -partioleirin ohjelmaa Hämeenlinnan Evolla.

Piirulle osallistuu noin 3500 lounaissuomalaista partiolaista ja lisäksi osallistujia on kahdeksasta muusta maasta. Piirulla toimii oma leiriseurakunta, joka tarjoaa yhdeksän päiväisen leirin ajan mahdollisuuksia osallistua hartaushetkiin, jumalanpalveluksiin tai vaikkapa suosituimpien virsien laulamiseen ja rukoushelmikoron askarteluun.

Piirun verran parempi elämä

Nuotiojumalanpalvelus on vain yksi osa tarjonnasta, jota leiriseurakunta on järjestänyt leiriläisille. Pappi **Lotta Hatakka** kertoi, että jumalanpalveluksen teema ”Rakkauden laki” on sama kuin Piiru-leirin teema, jossa elämästä tehdään piirun verran parempi.

— Uutiset leirin ulkopuolella tulivat sotaa ja väkivaltaa sekä rukaudettomuutta, mutta rakastamalla toisiamme ja tekemällä hyvää itsemme ja muille maailmasta tulee parempi paikka elää. Meidän pitäisi pystyä toimimaan Jumalan käsinä ja jalkoina, ja viedä hyvää eteenpäin, sanoo Hatakka nuotiomessun saarnassaan.

Ilta päättyy yhteislauluihin sekä ehtoolliiseen. Lähdemme leirikirkosta kitaransoiton ja laulun saattelemena: ”...tämä hetki on yhteinen,

tämä hetki on rakkauden”.

— Leiriseurakunnan tarjoamat ohjelmat ovat tärkeä osa partioleirin toimintaa, sillä on hyvä päästä välillä rauhoittumaan ja voimaantumaan, sanoo **Hanna Joensuu** Harjavallan Pirkat lippukunnasta. Joensuu on myös yksi leiriseurakunnan työntekijöistä eli ”sepoista”.

— Leirin aikana tarvitaan aikaa ja paikkaa hiljentymiselle. Leirielämä ja vastuullisten tehtävien hoitaminen on myös väsyttävää ja joskus omia ajatuksia ei kuule, kun ympärillä on satapäin muita partiolaisia.

Leiriseurakunta järjesti myös ehtoolliisen vaeltajien yömelontatapahtumassa, jossa osallistujia oli noin 200. Ehtoollinen jaettiin järvenvälillä meloville vaeltajille kanooteihin. Rannalla pimeää yötä valaisivat myrskylyhdyt.

MIA LEMPIÄINEN-AVCI
PIIRU 14

Ensi kertaa suurleirillä

Laura (vas.), Minna ja Riikka nauttivat helteisestä säästä Piiru 14 -partioleirillä.

Piiru 14 -leiri on kerännyt yhteen partiolaisia telttailemaan, seikkailemaan ja pitämään hauskaa ympäri Lounais-Suomea aina Turun seudulta Pohjois-Satakuntaan.

— Kaikki on ollut kivaa, mutta parasta oli nähdä Pikku Myy, sanovat yhteen ääneen **Laura Riihikallio**, 8 ja **Riikka Riihikallio**, 10, kuvattaan tunnelmia vuoden suurimmasta partioleiristä.

Riihikallion tytöt ovat sudenpentuja porilaissa Teljän Tuikeet lippukunnassa ja osallistuvat Hämeenlinnan Evolla järjestetyille Piiru 14 -leirille. Sudenpentut ovat leirin nuorimpia osallistujia, iältään 7–9 -vuotiaita tyttöjä ja poikia, jotka osallistuvat Piirulle viiden päivän ajan.

Monelle sudenpennulle Piiru 14 on ensimmäinen suurleiri, kuten myös Riihikallion tytöille. Tämän vuoksi kaikki on uutta ja jännittävää, vaikka teltassa on nukkunut ennenkin.

— Ruoka on hyvää ja uiminen

Partiolaiseksi?

Katso yhteystiedot

verkkosivulta

lounaissuomenpartioleiri.fi

on kivaa. Teltassa nukkuminen on hauskaa, sanovat tytöt ja vierellä nykytellee sudenpentujen johtaja **Minna Nordlund-Koivula**.

— Aurinkoinen ja lämmin sää on hyvä asia, mutta myös haastava, sillä se väsyttää helposti. Yhteishenki on kuitenkin ollut hyvä ja kaikilla on koko ajan iloinen mieli, sanoo Nordlund-Koivula. Tätä on helppo uskoa, sillä haastattelun jälkeen teljäläiset kirjaavat iloisina rantaan, jossa heillä on ohjelmassa suunnistusta merimerkkien avulla.

Nuorekas meno säilyy

Keefas-messu muuttuu SYKE-messuksi.

Toukokuun Keefas-messun koskettavin hetki on nuorten jono rukousalttarille. Kukin on valinnut kivikulhosta pienen kiven, jonka väri kertoo omasta rukousaiheesta.

Kesätaun jälkeen Teljän seurakunnan Keefas-messun nimi muuttuu Siunaavan yhteyden messuksi, SYKE-messuksi. Kohderyhmänä pysyvät edelleen nuoret, nuoret aikuiset ja aamu-uniset ihmiset, joille sunnuntai aamumessu on liian aikaisin.

Keefas-messut alkoivat Teljän seurakunnassa lokakuussa 2012. Tavallaan ne olivat jatkoa nuorten ilta-messuille, joita oli toteutettu perjantai-iltaisin Väinölän kirkossa lähinnä isoskoulutukseen liittyen. Mukaan pohdittiin uusia elementtejä, joilla messusta saataisiin entistä parempi, kokemuksellinen, toiminnallinen ja vuorovaikutteinen.

Keefas on Pietarin toinen nimi

Seurakuntapastori **Ilkka Riihimäki** otti Keefas-messun oman pastoraalituotensa aiheeksi ja oli aktiivisesti mukana alusta alkaen. Riihimäki antaa kiitosta erityisesti työryhmälle, joka oli mukana suunnittelemassa uudenlaista jumalanpalvelusta: **Janne Peltö-Piri**, **Silja-Maaria Kavasto**, **Pentti Klemetti**, **Hanna Sinisalmi** ja **Mari Kousa**.

Keefas-messun nimi eli Ilkka Riihimäen keksintö. Keefas on Pietarin toinen nimi.

— Pietari oli tavallinen ihminen, kalastaja, joka koki Jumalan läsnäolon ja Pyhän Hengen voiman. Jokainen voi tulla aidosti omaksi itsensä messuun ja vahvistua siellä, Ilkka Riihimäki muistuttaa.

Kiviä rukousmaljassa

Toukokuun messussa toimi liturgi- na nuorisopastori Janne Peltö-Piri, saarnavuorossa Ilkka Riihimäki ja sielunhoitovuorossa lapsi- ja perhetönn pastori **Noora Tapiainen**.

—Turhaan ette tänne tulleet” lauloi paikalle kokoontunut seurakun-

ta ja kanttori **Hanna Salmisen** johtama kuoro rytmikkäästi alkajaisiksi. Pekka Simojoen sanoittama ja säveltämä kappale tempaisi heti mukaansa.

Kirkon etuosassa istui virkeä lauma isosia ja leiriavustajia, jotka messun yhteydessä siunattiin tehtävään. Tunnelma oli välitön ja vapaa. Saarnakin jaksetaan kuunnella – ja tässä tapauksessa myös katsella, sillä Ilkka Riihimäki kulkee mikrofonin kanssa kirkon eri puolilla ja kysyy nuorilta, miten Jumalaa voisi kirkastaa rippikoululeirillä.

Ennen rukoushetken alkamista Noora Tapiainen kertoi alttaripöydästä, johon oli laitettu kahteen koriin kiviä. Niistä kukin saattoi poimia oman rukousaiheensa ja siirtää kiven lasikulhoon, rukousmaljaan. Tapiainen selitti, mikä aihepiiri kullekin värille oli annettu sisälöksi. Värien selitykset oli myös kirjoitettu paperilla seinälle.

Kirkas kivi merkitsi sanontaa puhetta Jumalalle, keltainen kivi arkielämän asioita, valkoinen iloa ja kiitollisuutta. Sininen liittyi jaksamiseen, terveyteen ja uskonelämään. Punaisen kiven valinta ja rukouskulhoon pudottaminen kertoi rukouksesta ihmissuhteiden puolesta, vihreä lasten puolesta. Tumma kivi kertoi surusta, ahdistuksesta tai kärsimyksestä, joka haluttiin kantaa Jumalan eteen. Nuorten jono kiviä valitsemaan oli koskettava.

Rukoushetken aikana oli mahdollista käydä rukousaiheineen myös rukousringissä, jossa sielunhoitaja avustajineen päivästä. Teljän kirkon takosaan oli muodostettu tuoleista rukousrinki. Noora Tapiainen ei tarvinnut istua yksin.

Messun jälkeen oli tuttuun tapaan iltapala, jossa iloinen puheensorina todella täytti Koivula-salin.

Vanhemmat esirukouksiloina

Keefas-messu eli SYKE-messu tarjoo nuorille ja muillekin monta tehtävää palvella, keittiöstä kuoroon ja tervetuloitovottajasta vaikka tekstintulokijaksi. Samalla saa ystäviä ja sitoutuu seurakuntaan. Vuosi sitten rippikoulun käynyt **Kristian Tienhaara** esimerkiksi on toiminut mes-

suissa sekä tervetuloitovottajana että rukousavustajana.

— Keefas-messu on ollut sopivasti isoskoulutuksen päätteeksi, joten täällä kirkolla on ollut jo valmiiksi, Kristian Tienhaara huomauttaa.

Kanttori **Hanna Salminen** muistuttaa, että messun kuoro on avoin lauluryhmä, johon voi tulla kuka tahansa palvelemaan musiikissa. Harjoitukset ovat aina puoliosta tuntia ennen messua eli 16.30.

— Mukaan voi tulla myös jonkin soittimen kanssa, hän lisää.

Nuorekas messu vetää puoleensa myös monia keski-ikäisiä. Toukokuun messun lauluryhmästä löytyivät muun muassa **Sari Nieminen** ja **Marjatta Koskinen**.

— Täällä on hyvä henki. Olen iloinen siitä, että voin laulamalla toteuttaa kutsumustani evankelioimiseen ja palvella näin samalla kotiseurakuntaani. Olen myös aamu-uninen ja siksi iltamessu sopii minulle hyvin, Sari Nieminen paljastaa.

Marjatta Koskinen kertoo iloitsensa kaikista nuorille suunnatuista toiminnoista, Keefas-messun ohella myös Cafe Huoneesta.

— Olen itekin kaksikymppisenä saanut oppia tuntemaan Jumalan. Meille vanhemmille on tärkeä paikka esirukouksiloina, Marjatta Koskinen sanoo.

— Minäkin haluaisin kutsua kotisohvauskoivaa messuun rukoilemaan nuorten puolesta, Sari Nieminen lisää.

TEKSTI JA KUVAT
MARJAANA PERTTULA

Seuraava SYKE-messu pidetään sunnuntaina 28.9. klo 18 Teljän kirkossa, Koivistonpuistikko 50.

Kansikuva Keefas-messusta: Janne Peltö-Piri (etualalla) ja Ilkka Riihimäki siunasi uudet isoset ja leiriavustajat tehtävään. Taustalla lauluryhmä.

Seinällä olevissa lapuissa luki, mitä minkin väriäinen kivi merkitsi rukousaiheena. Sen jälkeen saattoi ottaa korista kiven ja laittaa rukousaiheensa lasikulhoon.

Iltpala messun lopuksi vapautti kielenkannat.

Saaga Mäkelä sai Maija Salmijärveltä todistuksen leiriavustajakurssin suorittamisesta.

HAUTAKIVET
YM. KIVIAIAN TYÖT
SUORAAN
KIVIVEISTÄMÖLTÄ
KYLÄSAARESTA
AK-KIVI
Kiviveistämötie 39, 28760 Pori
puh. 02-6486075 www.ak-kivi.fi

LAHTISEN ☎ (02) 633 9339
PIKAPESU
Gallen-Kallelank. 13 Pori
• Kemialliset pesut
• Mattopesut
AVOINNA: ma-pe 9.30-17

PORIN NUOHOUK PALVELU
Suoritamme myös kaikki ilmastointipuhdistukseen liittyvät työt, omakotitaloista teollisuuteen!
Pyydä tarjous paikalliselta toimijalta 25 v. kokemuksella!
Nuohoojamestari Mika Tuovinen
p. 0400 535 333
WWW.PORINNUOHOUK.PALVELU.FI

PORIN INVATAKSI OY
ARI JA PERTTI RÖNNI
PUH. 02 633 5871

Luotettavaa ja ammattitaitoista hautauspalvelua vuodesta 1918
Rantasen HAUTAUSTOIMISTO
Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 www.rantasenhautausuimisto.fi

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut
Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090
Harjavalta, Harjavalank. 15 (02) 674 1505
Lilkealan Jälkeen 044 705 2272
Luvian Kukka (02) 558 1364
Noomarkun Kukkapuoti (02) 548 4074
Merikarvia, Kukkakauppa Meriheinä 044 373 6046 www.pdl.fi

SACRUM
Kaikkea maan ja taivaan välillä.

RUSSELL CROWE NOAH
Russell Crowe
Noah dvd
Kriittiköiden ylistämä ja elokuvateatterit tähtänyt menestyselokuva. Nooan roolissa Russell Crowe. Suomenkielinen tekstitys. K12.
dvd **17,90** (19,90)
blue-ray **21,90**
3D blue-ray **29,90**

MYYMÄLÄ: HIETALAHDENRANTA 13, HELSINKI |
AVOINNA: ma-pe 9-17 | puh. 020 754 2350 | www.sacrum.fi

Paulan Pidot
Ravintola 19. reikä,
Karhuluodontie 85
Yterin Golf
Lounas joka päivä
noutopöydästä klo 11-15.
Juhltilaisuudet ravintolan
tiloissa tai asiakkaiden
omissa tiloissa.
p. 0500 898772
02-6308324
Tervetuloa!

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muuksilaisuuudet,
sidentatyöt.
Puh. (02) 635 1160
Vesa Viitala 050 569 3653
Hautausuimisto
RANTASIN OY
Uusikohvistonie 40, PORI

Virsitulkinnoista Regeriin

Teljän kirkon Suvi-illan sävelhartauksia vielä 24. ja 31. elokuuta.

Teljän kirkon sunnuntai-iltojen musiikki jatkuu 24.8. klo 20 Pori Folkin päätöskonsertilla, jossa esiintyvät saamelainen mestarikansanlaulaja Wimme Saari ja bassoklarinetin soittava musiko Tapani Rinne.

Kaksikon persoonalliset ja voimakkaat tulkinnot ovat kiehtoneet yleisöä ympäri maailmaa. Teljän kirkossa Saari ja Rinne esittävät pääosin saamenkielisiä materiaalia virsilevyltään Soabbi. Jonkin verran rytmikkäämpään ohjelmistoa on luvassa.

Sarjan päätöskonsertissa 31.8. Teljän vs. kanttori, urkuri Marko Koskinen soittaa laajan ohjelman Max Regerin musiikkia. Ohjelmistovalinnalla hän haluaa kunnioittaa porilaisen urkuri Erkki Kalijärven elämäntyötä.

Erkki Kalijärvi (1914-2002) toimi Porissa kanttorina yli 40 vuotta, 1950-luvulta 1980-luvulle. Hän oli maankuulu Reger-tulkitsija. Kalijärvi aloitti Keski-Porin kirkon kesäillan urkumusiikit.

Urkuri Marko Koskinen ei pelkää haasteita. Max Regerin musiikki haastaa soittajansa, kun soitto vaihtelee pauhinasta kuiskauksiin, tempo ääriä nopeasta hitaaseen.

Urkumusiikin jättiläinen

Max Reger (1873-1916) on urkumusiikin jättiläinen: myöhäisromantiikan aikakauden säveltäjä, joka sävelsi valtavan määrän urkumusiikkia. Vain J. S. Bachilla on enemmän urkusävellyksiä kuin Regerillä.

Regerin musiikki on kaikilla tavoillaan äärimmäistä: suuria ja vaikeita teoksia, joissa äänen voimakkuus vaihtelee jatkuvasti täysistä uruista urkujen hiljaisimpiin sävyihin ja tempo ääriä nopeasta hyvin hitaaseen. Myöhäisromantiikan ajattelu todellakin huiptui Regerin soinnunkäytössä, kuvailee Marko Koskinen.

Regerin musiikki sai väistyä suomalaisurkureitten ohjelmistosta 1950-luvulta alkaen. Tuolloin alettiin ihannoida toisenlaisia urkuja ja barokin ajan musiikkia, varsinkin Bachia. Erkki Kalijärvi (Porissa urkurina 1950-luvun alusta 1980-luvulle) tunnettiin kuitenkin Reger-urkurina.

Reger on pysynyt edelleenkin melko vähän soitetuna. Osa syy toki on sen tekniset vaikeudet. Marko Koskinen toimi edelliset kolme ja puoli vuotta urkurina Lapuan tuomiokirkossa, jossa on Suomen suurimmat urut.

Suurilla uruilla oli mielekäästi soittaa lempisäveltäjänsä Regerin musiikkia. Teljän kirkon Suvi-iltojen päätöskonsertissa soitan laajan ohjelman, joka sisältää vain Regeriä. Ohjelmassa on muun muassa suuri koraalifantasia Jumala ompe linnamme.

Laulu kaikuu Keski-Porin kirkon holveissa

Keski-Porin iltamusiikit syys-marraskuussa.

Keski-Porin kirkon iltamusiikkien sarjassa esiintyy muun muassa kaksi lauluyhtyettä, Schola Cantorum Aboensis ja Luminos Aboensis ja urkuri Heikki Suokivi. Konsertissa kuullaan Marcel Duprén Pyhän Neitsyen Vesper.

Musiikin lähtökohta on improvisaatioissa. Vuonna 1919 Dupré toimi Louis Viernén sijaisena Pariisin Notre Damessa. Marian taivaaseenottamisen päivänä 15. elokuuta hän tapansa mukaan improvisoi iltamessuun kuuluvan urkumusiikin, jota ranskalaissa jumalanpalveluksessa on paljon. Seuraavan talven kuluessa hän muokkaa nämä improvisaatiot sävellykseksi ja kantaesitti teoksen ensimmäisellä Lontoon-vierailullaan joulukuussa 1920 Royal Albert Hallissa, kertoo urkuri Juhani Romppanen sävellyksen syntyhistoriasta.

Illan urkuri Heikki Suokivi on toiminut kirkkomusiikkona vuosina 1982-90. Nykyisin hän työskentelee merimiehenä, merenkulunopettajana ja vapaana konserttiurkurina. Erityisen mielellään hän esittää ranskalaista urkumusiikkia 1600-1900-luvulta.

Schola Cantorum laulaa pääasiassa keskiaikaisissa ja reformationin suomalaisissa käsikirjoituksissa säilyneitä kirkkomusiikkia. Lauluyhtyeeseen kuuluvat Arvi Hakanen, Mikko Laiho, Tapani Saarinen ja Atte Tenkanen. Scholan jäsenet säveltävät myös uutta musiikkia yhtyeelleen. Esityksiä voi kuunnella myös YouTube-sivustolla.

ma improvisaatiot sävellykseksi ja kantaesitti teoksen ensimmäisellä Lontoon-vierailullaan joulukuussa 1920 Royal Albert Hallissa, kertoo urkuri Juhani Romppanen sävellyksen syntyhistoriasta.

Illan urkuri Heikki Suokivi on toiminut kirkkomusiikkona vuosina 1982-90. Nykyisin hän työskentelee merimiehenä, merenkulunopettajana ja vapaana konserttiurkurina. Erityisen mielellään hän esittää ranskalaista urkumusiikkia 1600-1900-luvulta.

Schola Cantorum laulaa pääasiassa keskiaikaisissa ja reformationin suomalaisissa käsikirjoituksissa säilyneitä kirkkomusiikkia. Lauluyhtyeeseen kuuluvat Arvi Hakanen, Mikko Laiho, Tapani Saarinen ja Atte Tenkanen. Scholan jäsenet säveltävät myös uutta musiikkia yhtyeelleen. Esityksiä voi kuunnella myös YouTube-sivustolla.

Lasten ja nuorten kuorotoimintaa

Kuorossa laulamista voi harrastaa jo pienestä pitäen. Uusi harrastus voi löytyä myös rippikoulun jälkeen.

Teljän seurakunnassa toimii lapsikuoro Tuhannet Sydämet. Kuoro harjoittelee Väinölän kirkossa keskiviikkoisin klo 17.30-18.30, tiedustelut Pia Ylitalo-Maunula p. 0400 309 855.

Länsi-Porin seurakunnan lapsikuoro aloittaa torstaina 4.9. klo 16. Mukana toivotaan 6-13-vuotiaita, yhteydenotot Leelo Lipping p. 045 121 1153.

Länsi-Porin nuorisokuoro on ovel tervetulleita rippikouluista alkaen 15-20-vuotiaat. Lisätietoja Hans Salosensaari p. 041 770 2082.

Keski-Porin kirkon iltamusiikkia

Su 28.9. klo 18 Lauluyhtye Schola Cantorum Aboensis, Heikki Suokivi, urut.

Su 19.10. klo 18 Pori-kvartetti, Johanna Franzon, 1.viulu, Henrik Perello, 2.viulu, Sauli Kulmala, alttoviulu, Magdalena Brostek, sello.

Su 26.10. klo 18 Lauluyhtye Luminos, valmennus Sauli Hannuksela, Markku Hietaharju, urut.

Pe 7.11. klo 19 Mieskuoro Euga, Pétur Sakari, urut.

Su 23.11. klo 18 Juhani Romppanen, urut.

Ohjelma 10 euroa.

Nuorten aikuisten ja työikäisten aikuisten kuorot toimivat Länsi-Porissa ja Teljässä. Celeste-kuoro aloittaa ma 1.9. klo 17.30 Länsi-Porin kirkolla, tiedustelut Sakari Salminen p. 0400 309 742. Luminoso-kuoro harjoittelee perjantaisin Teljän kirkossa. Aloitus 5.9. klo 16.30, tiedustelut Hanna Salminen p. 0400 309 860.

Vox Humana Tallinnan tuomiokirkossa.

Musiikin kieli on kansainvälinen

Hyvä hengellinen musiikki ja laulutaitojen kehittäminen ovat kuorotoiminnan kulmakiviä.

Palvelemme seurakuntaa esiintymällä aika paljon. Vire pysyy yllä esiintymällä, ei pelkäästään harjoittelemalla, kertoo Vox Humana-kamarikuoroa johtava Keski-Porin kanttori Guido Kriik.

Vox Humana esiintyy mielellään kotikaupungissa, mutta myös laajempi esiintymispiiri tuo motivaatiota.

Musiikki syntyy kuorolaisten ja johtajan yhteistyönä. Johtajan täytyy saada kuorolaiset iloisesti avautumaan. Hyvä hengellinen musiikki on yleisön ja esiintyjien ilo.

Kamarikuorolta edellytetään myös vaativampaa ohjelmistoa. Vox Humana on harjoitellut esimerkiksi virolaisen Rudolf Tobin kuoroteoksia, joissa lauletaan 7-8-äänisesti.

Vox Humanassa alusta asti laul-

lanutta Sinikka Vuorista ruokkivat laulujen sanoma ja musiikki. Hän nauttii kuorolaulun harmoniasta ja monipuolisista sointiväreistä. Ja vokaaleja kannattaa laulajan aina hioa.

Kuoromatkoja

Vox Humana vieraili Virossa viimessä. Kuoro konsertoi Keski-Porin ystävyysseurakunnassa Martnassa. Vigalan kirkossa oli yhteiskonsertti tallinnalaisen kamarikuoro Laudate Dominumin kanssa. Lisäksi matkalaiset lauloivat Tallinnan tuomiokirkon messussa.

Kirkoissa oli erinomaisen hyvä akustiikka ja tuntui kuin olisimme olleet suuri kuoro. Musiikin kielen kansainvälisyys oli mahtavaa. Kuoromme lauloi viroksi, suomeksi ja latinaksi, muistelee Sinikka Vuorinen.

Hän innostui myös Viron kirkkojen historiasta.

Ystävyysseurakuntamme Martnan Pyhän Martin kirkko on 1500-luvulta. Altaritilasta usean maalikerroksen alta on löydetty keskiaikaiset seinämaalaukset, joita pidetään yhtenä Viron suurimpana historiallisena löydöksenä. Vigalassa on myöhäiskeskiaikainen kirkko 1300-luvulta. Tallinnan tuomiokirkko on mainittu historian kirjoissa jo vuonna 1233.

Sävelsilta lokakuussa

Matkoihin valmistautuminen on tärkeää, ja olemme innokkaita lähtemään. Virossa matkakooppaana ja monipuolisena historian asiantuntijana meillä oli kuoronjohtajamme. Virolaissyntyisenä hänellä oli kuoromatkan tarvittavat kontaktit, kertoo Sinikka Vuorinen.

Hengellisyys oli neuvosto-aikana henkireikä. Aloitin urkujoen soiton 14-vuotiaana. Urut olivat vaatimattomat, mutta ne tuntuivat mahtavilta. Kirkon ja yhteis-

teiskunnan ilmapiiri on valtava, muistelee Guido Kriik nuoruutensa neuvosto-Virossa.

Nyt hän suunnittelee ensi vuoden huhtikuulle kuoromatkaa Pietariin. Myös Tartto on ensi vuoden konserttisunnitelmissa.

Yhteys pelaa toisinkin päin. Tallinnan tuomiokirkkoseurakunnan kamarikuoro Laudate Dominium tulee vierailulle Keski-Poriin lokakuussa. Kuorojen yhteinen Sävelsilta-konsertti on Keski-Porin kirkossa 18. lokakuuta klo 18.

Kamarikuoro Vox Humanan syyskausi alkaa keskiviikkona 10.9. klo 17 harjoituksilla seurakuntakeskuksessa. Kuoroon on koelaulu, jonkalainen nuotinlukemistaito tarvitaan. Toiminnasta kiinnostuneiden kannattaa ottaa yhteys kuoronjohtajaan, p. 0400 309 837, sähköposti guido.kriik@evl.fi.

TEKSTI MAIJA-LEENA SEPÄLÄ
KUVAT KRISTINA KANKAANPÄÄ

Kuorolaiset Tallinnan metsähautausmaalla, josta löytyy monen tunnetun virolaisen hauta. Seuraavia kuoromatkoja suunnitellaan Pietariin ja Tarttoon.

Ruusu tervehdykseksi kirkosta

Lähimmäisen sunnuntaia vietetään 14. syyskuuta. Tuolloin Keski-Porin ja Ruosniemen kirkon sekä Pormestarinluodon seurakuntakodin jumalanpalveluksesta saa mukaansa ruusun. Tarkoitus on, että jokainen vie kirkosta terveisinä kukan tutulle tai tuntemattomalle.

Ruusuun on kiinnitetty kortti, jossa on Herran siunaus sekä tervehdyskirje kirkkoon.

Keski-Porin seurakunta on saanut ruusurahat myyjäis- ja muulla varainkeruutoiminnalla.

Sururyhmä alkaa syyskuussa

Läheisen ihmisen menettäminen herättää monenlaisia tunteita ja ajatuksia, joita on usein vaikea kantaa yksin. Sururyhmässä on mahdollisuus jakaa menetykseen liittyviä kokemuksia samantapaisessa elämäntilanteessa olevien kanssa.

Ryhmässä on lupa surra, näyttää surua, keskustella ja pohtia vaikeita asioita.

Seuraava Sururyhmä alkaa torstaina 25. syyskuuta klo 18 Keski-Porin kirkkotuvalla. Ryhmää ohjaavat pastori Laura Koukkari ja diakonissa Teija Eloranta.

Ilmoittautuminen 15.9. mennessä Teija Elorannalle, p. 0400 309 828.

Viron messu konsertissa

Länsi-Porin kirkossa kuullaan Eestil Missa - Viron Messu -konsertti lauantaina 20. syyskuuta klo 18.

Konsertissa esiintyvät Porin Laulajat ja Teljän Kamarikuoro, jota johtaa Leelo Lipping. Konsertissa säestää Marko Koskinen, ja rumpuja soittaa Urmas Sisask. Sisask johtaa lisäksi osion Sanctus.

Yksinelävien illat jatkuvat

Jo tutuksi tulleet Yksinelävien illat jatkuvat syksyllä kerran kuukaudessa. Toiminta on tarkoitettu kaikille yksineläville omasta seurakunnasta riippumatta.

Torstaina 11. syyskuuta on vuorossa luontoretki Isonevan suolle Pomarkkuun. Päivässä kävellään pitkospuita pitkin lintutornille ja takaisin. Matkaa kertyy yhteensä noin kaksi kilometriä. Levähdysalueella juodaan kahvit luonnon helmassa. Yhteislähtö klo 18 Noomarkun seurakuntatalolta omilla autoilla.

Lokakuulle suunnitteilla on retki Tampereen Sinkkujen viereksi. Tarkemmat tiedot tapahtumasta saadaan myöhemmin.

Torstaina 6. marraskuussa katsotaan Porin Teatterin näytelmä Kvaritetti, ja joulukuussa kokoonnutaan joululaulujen merkeissä.

Lisätietoja toiminnasta ja ilmoittautuminen teatteriin Kristiina Johansson, p. 044 7309 713.

Raamatussa ja kristinuskossa on huumoria

Lauri Thurénin mukaan Raamattua kannattaa lukea myös pilke silmäkulmassa.

Kun Raamatusta ja kristinuskosta löytää huumorin, ihminen voi päästä lähemmäs Raamatun ydinsanomaa.

Jotkut pitävät kristinuskoa synkkänä ja ikävänä uskontona. Eksegeetikan professori, pastori **Lauri Thurénin** mukaan tämä ajatus ei saa tukea ainakaan Uudesta testamentista, Vanhasta testamentista eikä ensimmäisten vuosisatojen kristillisyydestä.

— Kristinuskon taustalla on juutalaisuus, joka on hauska uskonto. Juutalaisilla ei ole vaikeuksia yhdistää huumoria ja pyhyyttä. Huumorittomuutta ja jonkinlaista synkkyyden korostamista on tullut kristinuskoon ja kirkkoon kreikkalaisten laimennettujen filosofioitten myötä. Niissä on ajateltu, ettei elämästä saa nauttia, koska maailma on paha.

— Kristinuskko ja juutalaisuus taas korostavat maailman olevan hyvä, koska Jumala on aikanaan luonut maailman hyväksi. Siksi maailmassa saa iloita ja nauttia, meillä saa olla huumoria. Kristittyjen olisikin hyvä palata juurilleen ja löytää tämä ajatus uudestaan. Joensuun yliopiston teologian osastolla työskentelevä Thurén sanoo.

Luther oli hersyvä persoona

Jotkut mieltävät erityisesti luterilaisuuden edustavan synkkää ja ilotonta kristillisyyttä. Usein tähän liitetään myös ankara luterilainen työetiikka.

— Synkkyys ja ankara työetiikka eivät kuitenkaan liity luterilaisuuteen. Sen sijaan ne liittyvät toiseen protestantismien muotoon, kalvinilaisuuteen.

Aitoa ja alkuperäistä luterilaisuutta voi etsiä **Martti Lutherin** avulla.

Raamattua pitäisi lukea vähän pilke silmäkulmassa.

— Lutherilta on säilynyt paljon tekstejä. Hän oli täynnä huumoria ja oli kaikin tavoin hyvin hersyvä persoonallisuus. Erityisesti Lutherin pöytäpuheet olivat täynnä sopivia ja varsinkin sopimattomia vitsejä. Lutherille on kuitenkin käynyt niin kuin monelle muullekin. Oppilaat ja heidän oppilaansa ovat kääntäneet päälleen sen, mitä suuri mestari on joskus sanonut.

Thurénin mielestä Raamattua on pyrittävä lukemaan samalla tavalla kuin varhaiset kristityt tekivät.

— Raamattua pitäisi lukea vähän pilke silmäkulmassa. Sieltä kannattaa uskaltaa löytää kaikkea hauskaa. Varhaiset kristityt eivät ajatelleet, että uhkana olisi pyhien arvojen rienäminen tai loukkaaminen.

Sanaleikkejä vaikea suomentaa

Thurén toteaa, että Raamatun sisältämä huumori kuitenkin katoaa helposti tieteellisen tutkimuksen ulottumattomiin.

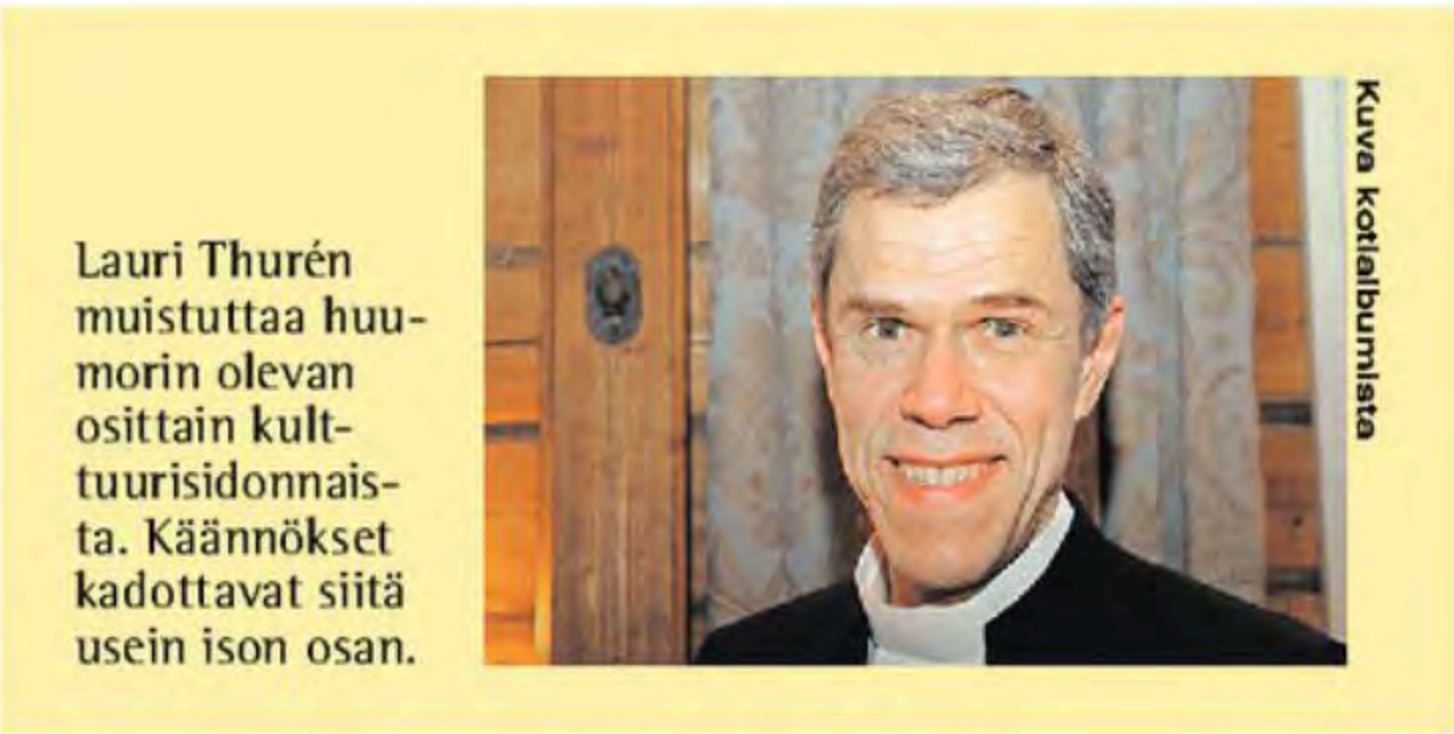
Varmuudella voi kuitenkin sanoa sekä Vanhan testamentin että Uuden testamentin olevan täynnä monentyyppistä huumoria. Thurén muistuttaa huumorin olevan osittain kulttuurisidonnaista. Lisäksi käännökset kadottavat siitä usein ison osan.

— Varsinkin Vanhan testamentin huumori on monesti pitkälti kieleen perustuvaa. Raamatunkääntäjät tajuavat kohdan sisältävän vitsein, mutta sanaleikkejä on vaikea kääntää suomeksi. Joskus alaviitteessä on kerrottu kohdan hepreankielisen sanan muistuttavan jotain toista sanaa, mutta se jää lähinnä kömpelöksi yritykseksi selittää vitsi.

Kuva Tuuli Seppälä

Joonan kirja kuvaa, kuinka itsepäinen profeetta oppii suhteellisuudentajua ja armollisuutta. Joona saa Jumalalta tehtäväksi lähteä Niniveen saarnaamaan, mutta hän hankkiikin laivalipun päivnastaiseen suuntaan arvelleen näin pääsevänsä Jumalan ulottumattomiin. Laiva joutuu merihätään, mutta myrsky laantuu, kun Joona heitetään mereen. Suuri kala nielaisee profeetan ja oksentaa ulos kolmen päivän kuluttua. Joonan tuittupäisyys ei lopu tähänkään.

Lauri Thurén muistuttaa huumorin olevan osittain kulttuurisidonnaista. Käännökset kadottavat siitä usein ison osan.

Kuva kotikolumista

— Tilanne on sama, jos englantia osaa: maton henkilö katsoo televisiosta amerikkalaisia komedioita. Alkuperäiskielessä olevaa vitsiä ei välttämättä tavoiteta käännöksessä, eikä katsoja tiedä miksi yleisö nauraa taustalla.

Joskus raamatunkääntäjät ovat yrittäneet laittaa raamatunkohtaan vastaavanlaisen suomalaisen sanaleikin.

— Jotkut lukijat ovat kuitenkin saattaneet suuttua tästä ja sanoa, että nyt Raamatun sanomaa on menty muuttamaan.

Thurénin mukaan ironiaa ja sarkasmia voidaan nähdä myös siellä, missä niitä ei oikeasti välttämättä ole.

— Jos raamatuntutkijat eivät ymmärrä jotain Jeesuksen opetuksen sanomaa, he voivat väittää sen olevan ironiaa ja sarkasmia. Näin ihmisen ei tarvitse kohdata sitä ajatusta, että Jeesus olikin siinä kohtaa ihan tosissaan.

Mitä silmä sanoisi jaloille?

Paavalia ei pidetä yleensä humoristina. Thurénin mukaan myös häneltä löytyi huumoria.

— Se tulee esiin esimerkiksi Ensimmäisessä korinttilaiskirjeessä, jossa Paavali puhuu seurakunnasta Kristuksen ruumiina. Hän pohtii mitä silmä sanoisi jaloille, mitä pää sanoisi kädelle ja niin edelleen. Paavalilla on ollut selvästi hauskaa, kun hän on kehitellyt kuvitteellista eri ruumiinosien käymää dialogia.

Fariseuksille ja juutalaisille ylipäätään Mooseksen laki oli ilon lähde ja innostava asia.

suudessaan kummallisen huumorin sävyttämää. Hurskas profeetta kieltäytyi tehtävästä, päätyttyä veisaamaan virsiä kalan vatsaan ja menee saarnaamaan vihollisinaan pääkaupungille parannusta. Joona onnistuu tehtävässään, mutta suuttuu Jumalalle. Lisäksi Joonan kirjassa eläinten käsketään tehdä parannus säkissä ja tuhkassa, mikä kuulostaa aika mielenkiintoiselta.

— Meillä Itä-Suomen yliopistossa tehtiin taannoin gradutyö Joonan kirjan groteskista huumorista. Varsinaisesihtä groteskin huumorin käsite keksittiin vasta renessanssin aikana.

— Meillä Itä-Suomen yliopistossa tehtiin taannoin gradutyö Joonan kirjan groteskista huumorista. Varsinaisesihtä groteskin huumorin käsite keksittiin vasta renessanssin aikana.

— Tilanne on sama, jos englantia osaa: maton henkilö katsoo televisiosta amerikkalaisia komedioita. Alkuperäiskielessä olevaa vitsiä ei välttämättä tavoiteta käännöksessä, eikä katsoja tiedä miksi yleisö nauraa taustalla.

Joskus raamatunkääntäjät ovat yrittäneet laittaa raamatunkohtaan vastaavanlaisen suomalaisen sanaleikin.

— Jotkut lukijat ovat kuitenkin saattaneet suuttua tästä ja sanoa, että nyt Raamatun sanomaa on menty muuttamaan.

Johanneksella mustaa huumoria

Uuden testamentin kirjoista Thurén nostaa esiin Johanneksen evankeliumin.

— Se on täynnä mustaa huumoria ja sisältää toisaalta syvällisempää teologiaa kuin muut evankeliumit. Jeesus pitää Johanneksen evankeliumissa pitkiä ja vakavahenkisiä teologisia puheita, mutta niiden lomassa voi olla vitsejä.

— Johanneksen evankeliumissa esimerkiksi kerrotaan miten opetuslapset kiistelivät siitä, kuka saa korkeimman viran taivaasten valtakunnassa. Jeesus toteaa, että kaikki opetuslapset saavat ylennyksen, kun Ihmisen Poika ylennetään. Tällä Jeesus tarkoitti, että hänet tullaan nostamaan ristille.

Thurénin mukaan monilla on fariseuksista hieman väärienlainen käsitys.

— Moni on ajatellut, että vain Jeesuksella oli huumoria ja fariseukset olivat tosikkoja. Tämä stereotyyppi ei pidä paikkaansa. Meille kristityille laki edustaa usein jotain synkkää ja ankaraa. Fariseuksille ja juutalaisille ylipäätään Mooseksen laki oli nimenomaan ilon lähde ja innostava asia.

JUHANA UNKURI

Raamattu on maailman käännetyin kirja

Viime vuoden loppuun mennessä vähintään yksi kokonainen raamatunkirja oli käännetty 2 551 kielelle. Uusi tai Vanha testamentti oli käännetty 1 257 kielelle ja koko Raamattu 491 kielelle. Yhtyneet Raamattuseurat pitävät kielitilastoa, jonne raamatunkäännökset merkitään.

Suomalais-ugrialaisten kielten käännöksessä tapahtui merkittäviä viime vuoden maraskuussa, kun julkaistiin ensimmäinen udmurtinkielinen Raamattu. Käännöstyö on kestänyt yli kaksi vuosikymmentä. Yleensä koko Raamatun käännöstyö kestää 12 vuotta. Udmurtinkielinen Raamattu on viides Venäjän vähemmistökielille käännetty Raamattu, ja siitä puuttuvat vielä apokryfikirjat, jotka julkaistaan myöhemmin.

Paljon raamatunkäännöksiä valmistuu ensi vuoden loppuun mennessä. Meneillään on kampanja, joka kulkee nimellä 100 käännöstä, 1 000 päivää. Sen aikana julkaistavista raamatunkäännöksistä 45 on Raamatun ensikäännöksiä, 29 kielellä ilmestyy uusi raamatunkäännös ja 26:lla julkaistaan aiemman version uudistettu käännös.

Raamatut tulevat tarpeeseen, sillä uusien käännösten kielenuhujia on yhteensä jopa 500 miljoonaa.

Käännöstyön laadun takaavat Piilaseurojen asiantuntijoiden kehittämät kriteerit ja menetit. Nämä säännöt määrittävät kansainvälisestikin tapahtuvaa Raamatun käännöstyötä. Yhtyneiden Raamattuseurojen verkosto on maailman suurin toimija raamatunkäännöksissä ja julkaisutyössä.

Piilaseura tekee kansainvälistä raamatutyyötä, harjoittaa kustannustoimintaa sekä edistää Raamatun käyttöä. Kansainväliseen työhön kuuluvat raamatunkäännöstyö, lukutaitotyö, hiv-työ sekä Raamatun käytön edistäminen. Suomen Piilaseura kuuluu Yhtyneiden Raamattuseurojen verkostoon, joka on maailman suurin toimija raamatunkäännöksissä ja julkaisutyössä. Piilaseura on myös yksi Suomen kirkon virallisista lähetysjärjestöistä ja johtava raamatunkustantaja.

Koko Raamattu on käännetty 491 kielelle. Jokin raamatunkirja 2 551 kielelle. Meksikolaisista kääntäjiä työssään. Koko Raamatun käännöstyö kestää yleensä noin 12 vuotta.

Elizabeth Castillo maalaa mielellään vahvoja naisia. Tauluihin päätyy usein mielikuvituksellisia materiaaleja, kuten sulkia ja värikkäitä helmiä.

Naiset inspiraationa taiteessa

El Salvadorista Suomeen kaksi ja puoli vuotta sitten muuttanut **Elizabeth Castillo** on maalanut lapsesta asti. Maalatessa käyttetty materiaalit kumpuavat sydäimestä. Kankaalle päätyy niin akryyli-maalaa, kynsilakkaa kuin helmiä, glitseriä ja sulkiakin.

— Inspiraation saan maailman vahvoista naisista,

ja naisten ihmisoikeuksista ympäri maailmaa. Erityisesti äitini inspiroi minua, Elizabeth kuvailee. Näyttely saa nimekseen Gloria Elizabethin äidin mukaan.

Värikkyyks kuvastaa iloisuutta

Vahvat naiset ovatkin pääteemana Elizabeth-

hin taidenäyttelyssä, jonka avajaisia vietetään sunnuntaina 14. syyskuuta klo 13 Porin seurakuntakeskuksessa. Näyttely yhdistää El Salvadorilaisen taiteen ja maahan liittyvän tietouden tuoden samalla esiin arkkihiippakunnan kumppanuutta El Salvadorin luterilaisen kirkon kanssa.

Keski-Porin seurakunnan nuorisotyönohjaaja Mikko Jokinen on ollut mukana järjestämässä näyttelyä. — Aina jos uutisissa kerrotaan jotain El Salvadorista, ovat uutisissa esillä maan huonot puolet. Näyttelyn kautta haluamme tuoda esiin hyviä puolia, Jokinen selvittää.

Iloisuutta edustava värikkyyys on perinne El Salvadorissa. Paikallisten todellisuus voi olla rankkaa, jo-

ten taiteessa halutaan korostaa iloisuutta. Myös luonto on värikäs.

— Maalaamani taulut ovat värikkäitä. Niissä esiintyvät vahvat naiset edustavat jotakin kokemaa hetkeä

tai sitä, mitä olisin halunnut tuntea tilanteessa, Elizabeth kuvailee.

TEKSTI JA KUVAT
VAULA WRANG

Gloria-taidenäyttelyn avajaiset su 14.9. klo 13 Porin seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, 2. kerros. Kahvitarjoilu, vapaaehtoinen maksu hyväntekeväisyyteen. Näyttely on auki noin kuukauden ajan.

Arkkihiippakunnan kumppanuuskirkko

El Salvadorin luterilainen kirkko on Turun arkkihiippakunnan ainoa varsinainen kumppanuuskirkko, vaikka toki kumppaneita on enemmänkin eri lähetysjärjestöjen kautta. Kumppanuus alkoi jo 1990-luvun puolivälissä, ja solmitut suhteet ovat kantaneet monenlaista hedelmää vuosien varrella.

— Erilaisia tukiprojekteja, joissa köyhän kirkon ja sen seurakuntien rinnalla on kuljettu on ollut useampia. Näissä suhteissa olemme oppineet vastavuoroisesti monenlaista niin hengellisesti kuin muutenkin. Vierailuja on tehty puolin ja toisin vuosien varrella, lähetys- ja kansainvälinen työn hiippakuntasihtööri

Anssi Nurmi kertoo.

Kumppanuuden tiimoilta pastori **Blanca Irma Rodriguez** vieraili viime vuonna hiippakunnan seurakunnissa, ja tämän vuoden alussa 10 hengen suomalaisryhmä oli vierailulla El Salvadorissa tutustumassa seurakuntien elämään. Vierailulla **Heli Aaltonen** esitteli kirkon vä-

lelle väitöskirjansa *Women's road to leadership and ministry in the Lutheran Church of El Salvador 1952–2009*, joka esittelee yhdestä näkökulmasta niin kirkon kuin maan historiaa.

— Myös uusin hiippakuntaristimme on saanut innoituksen salvadorilaisista värikkäistä risteistä, Nurmi vinkkaa.

Ahlainen

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 24.8. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Hanneli Grönlund. — Su 31.8. Messu, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. — Su 7.9. Sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Eeva Lindholm. — Su 14.9. Messu, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm. — Su 21.9. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Pekka Tyni.

Seurakuntatalo

Raamattupiiri joka toinen ma 13, parittomat viikot, 8.9. ja 22.9.

Seurakuntapiiri joka ti 13, 2.9., 9.9., 16.9. ja 23.9.

Perhekerho joka toinen ke 11.30, parittomat viikot, 10.9. ja 24.9.

Ahlaisten seurakuntatoimisto

On avoinna ke klo 13–15.

Vanhustenrivit

Hartaus to 25.9. 12.

Diakonissan vastaanotto

Ti 9-11, EU-kassien jako ke 9-10.

Seurakuntaretki

Närpiön to 11.9., hinta 40 e, lisätiedot ja sitovat ilmoittautumiset 3.9. menn. Anne Saarinen p. 0400 309 801.

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 24.8. Eeva-Liisa Virkkunen, Antero Virtanen, Guido Kriik, kirkkokahvi (Gideonit). — Su 31.8. Antero Virtanen, Tuija Kruus, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (pienryhmätyö). — Su 7.9. Herättäjäyhdistyksen kirkkokahvi, Kari Erkkola, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (diakoniatyölle lasten piirustusvälineisiin). — Su 14.9. Kari Erkkola, Laura Koukkari, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle, kirkkokahvi (Karmel yhdistys). — Su 21.9. Tapio Hietalahti, Pirkko Heikkilä, merimieskirkkokahvi, kirkkokahvi (lähetystyö).

Rauhanyhdistyksen lauluilta la 23.8. 18.30.

Tuomasmessu su 7.9. 18, ks. s. 15.

Aamuehtoollinen ke 17.9. 8, Tuija Kruus, Juhani Romppanen.

Sanan ja rukouksen ilta ti 18.30: 2.9. Porin Kristillisen koulun ilta. — 16.9. Jukka Partala, Missioryhmä, Lea Leppä-

PORIN SEURAKUNNAT elokuussa 2014

Varhaisnuorten kerho on iloinen juttu

Pihlavan seurakunta on pitänyt varhaisnuorten kokkikerhoa niin kauan, kuin kerhoja on ollut olemassa.

Alussa kerhon nimi oli puhtaasti Kokkikerho, mutta kun kerholaisia tuli mukaan enemmän, muutettiin nimi Kokki- ja puuhakerhoksi. Tämä mahdollisti sen, että toinen ohjaaja pystyi ohjaamaan osaa lapsista kokkaamisessa, ja toinen toista osaa vaikkapa askartelussa.

Pihlavan seurakunnan nuorisotyönohjaaja **Sinikka Hännikkälä** korostaa, että seurakunnan kerhoon voi tulla kerran tai 20 kertaa, ihan oman jaksamisen mukaan.

— Kerhon kuuluu olla vapaaehtoinen ja iloinen juttu, johon saa tulla kun siltä tuntuu, Hännikkälä kuvailee.

Kokki- ja puuhakerho on myös ilmainen, ja sinne on tervetulleita myös sellaiset lapset, jotka eivät kuulu kirkkoon. Ohjaajat kertovat aina kerhokerroilla jotain Jeesuksesta, mutta asioista saa olla myös eri mieltä. Kerhossa saa olla vapaasti sellainen kuin oikeasti on.

Leipominen houkuttelee

Pihlavan Kokki- ja puuhakerhossa käy alakoulu-ikäisiä lapsia, niin tyttöjä kuin poikiakin.

Esimerkiksi 8-vuotias **Oona** kertoo aloittaneensa kerhon pari vuotta sitten. Suosikkitekemistä on askarteleminen ja leipominen. Osa lapsista kertoo tekevänsä ruokaa myös kotona.

— Välillä teen kotona nuudeleita tai makaronia, **Aleksi**, 12, kertoo.

— Meillä äiti on kokki, niin hän hoitaa ruoanlaiton, **Julianne**, 12, hymyilee.

Melkein kaikki kerholaiset kertovat käyvänsä myös muissa kerhoissa. Pojat käyvät seurakunnan sähkökerhossa, ja monet tytöt kertovat olevansa koulun enkkukerhossa.

Lapset kaipaavat kuuntelijaa

Sinikka Hännikkälä kertoo, että syksyisin kerhoissa aloittaa yleensä noin 20 lasta, mutta määrä tippuu noin puoleen vuoden kuluessa. Tyypillisesti kerhoissa onkin väkeä 10–12.

Pihlavassa kerhoihin kaivataan myös kerhokummeja.

— Lapsilla on tarve jutella ja tulla kuulluksi. Kerhokummi voi olla yhtä hyvin opiskelijaa tai eläkeläisen, kunhan olisi mielellään yli 18-vuotias. Tärkeintä on se, että haluaa olla läsnä ja kuunnella lapsia, Sinikka Hännikkälä kannustaa.

Tänään leivotaan! Sinikka Hännikkälä jakaa lapsille kaulimia ja jauhoja.

Lapsilla on tarve tulla kuulluksi. Kerhoihin kaivataan myös kerhokummeja, jotka olisivat mukana esimerkiksi kerran kuussa.

niikkälä kannustaa.

Kerhokummin ei tarvitse olla paikalla aina, voi tulla esimerkiksi kerran kuussa tai muuten sopivina aikoina. Kerhokummiksi pääsee, kun

ottaa yhteyttä seurakunnan nuorisotyöntekijöihin.

TEKSTI JA KUVAT
VAULA WRANG

Viisikieliset -laulutilaisuus su 21.9. 14, Hanneli Grönlund. **Viikkotoimintaa:** Perhekerho ke 10–11.30, alkaa 27.8. — Kahvi- ja teetupa joka la 13–15. — Raamattupiiri ke 18.30, parilliset viikot, 3.9., 17.9. Ruokailu ke 12–13, alkaa 10.9. — Lähetyspiiri ke 14, parittomat viikot, 10.9., 24.9.

Vanhustentalot

Ruskahovi: Kuukausihartaus to 11.9. 13.30. — Levähtäkää vähän -kerho kuukauden viimeinen to 25.9. alkaen 13.30. — Kesäraamattupiiri ma 25.8. 13.30. — Raamattupiiri kuukauden viim. ma 13.30, 29.9.

Ruskakoti: Päivähartaus to 21.8. 13.30, Heikki Nummijärvi. — Kuukausihartaus to 18.9. 13.30. — Seurakunnan tuokio kuukauden ensimmäinen to 13.30, 4.9. — Raamattupiiri kuukauden toinen pe 13.30, 12.9.

Pormestarinluodon koti (Peräsimentie 5): Ollaan yhdessä -kerho ke 13, alkaa 3.9.

Tähtitaku 12 kerhuhuone

Raamattupiiri parittomat ke 24.9. 13.

Maanmittarinkatu 9

Raamattupiiri to 13, parilliset viikot, alkaa 18.9.

Serafinan kerhuhuone

Raamattupiiri ke 17.9. 13.

Hyvelä

Raamattupiiri Tammissalla (Lotserintie 42B) ma 18, parittomat viikot, alkaa 8.9., 22.9.

Lyttälän rukoushuone

Perhekerho ke 10.15–11.45, parilliset viikot, alkaa 3.9.

Toukari

Kuntokerho alkaa ti 2.9. 10. Lähtö Lehtosen kaupalta. Tiedustelut Lea Rantamaa, p. 0400 309 834.

Seurakuntakeskus

Tilaisuus omaisensa tai läheisensä menettäneille su 31.8. 15.

El Salvador -aiheinen taide-näyttely ja konsertti su 14.9. 13, ks. s. 5.

Merimieskirkkotyön syys-juhla su 21.9. 14, Tapio Hietalahti.

Mediamission Rukoustu-pa (kappeli) ke 18.30–19.30, parittomat viikot, 10.9., 24.9. Naiset, miehet, nuoret tervetuloa rukoukseen: Mahdollisuus Muutokseen -mediamission Satakunnan puolesta, Porin kaupungin ja seurakuntien puolesta, mukana Riitta Roos.

Viikkotoimintaa: Retkipiiri pe 26.9. 18, Laura Koukkari. — Lähetyspiiri ma 18.30, alkaa 1.9. — Veisuuhetki ti 13 (4. krs), parittomat viikot, Virsilaulua ja hengellisiä lauluja sekä Raamatun sanaa, kahvit, 26.8., 9.9. ja 23.9. — Merimieskirkkopäivä ti 15. — Raamattupiiri to, alkaa 4.9.

40+ raamattupiiri su 17, parilliset viikot, alkaa 7.9., 21.9. — Rukouspiiri (4.krs) to 18.9. 11.45.

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus 5. krs musiikkisali: Kamarikuoro Vox Humana ke 10.9. alkaen 17, Guido Kriik, p. 0400 309 837. — Kirkkokuoro ke 10.9. alkaen 18.30, Guido Kriik. — Tuomaskuoro ja soittajat, Päivi Holkko, p. 0400 309 838.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11. Aamun Sana, verempaineen mittausta, myös kotikäynti mahdollinen, soitte Lea Rantamaa, p. 0400 309834.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu 14.9. 12, Tuija Kruus, kirkkoterveisinä ruusu lähimmäiselle. **"Mummula"** su 24.8. 14, toimintaa lapsille.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Raamattu-rukousilta su 14.9. 18.

Diakonissan vastaanotto kerran kuukaudessa kerhuhuoneella to 11.9. 10–11

Reposaari

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 24.8. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Hanneli Grönlund. — Su 31.8. Messu, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. — Su 7.9. Sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Eeva Lindholm. — Su 14.9. Messu, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm. — Su 21.9. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Pekka Tyni.

Reposaarivaellus ja ehtoolliskirkko la 13.9., lähtö kirkolta klo 10, ruokailu (5 e) Junnilassa klo 14. Ilm. 8.9. mennessä srk-toimistoon 0447 309 660 klo 9–12 tai pirjo.tiira@evl.fi.

Reposaaren seurakuntatoimisto

On avoinna ma 13–15.

Pappila

Keskustelu- ja raamattupiiri joka ti 13–14.30, 26.8., 2.9., 9.9., 16.9., 23.9.
Perhekerho joka ti 17–18.30, 2.9., 9.9., 16.9., 23.9.
Kuntokerho joka ke 13–14.30, 27.8., 3.9., 10.9., 17.9., 24.9.

Diakonin vastaanotto

Ke 9–12, kuukauden viimeinen ke 9–11. EU-ruokajake-lu. Muina aikoina sop. muk. p. 0400 309 752.

Seurakuntaretki

Kylmäpohjan majakalle to 4.9. Hinta 50 e/hlö sis. kuljetukset, lounaan, kahvin ja majakan esittelyn. Lähtö klo 10 pappilan edestä, paluu n. 16. Sitovat ilm. 28.8. menn. 0400 309 752 Virpi Rönkkömäki.

Yhteinen toiminta

Kehitysvammaistyö, Itäpuisto 14, 2. krs. Kehitysvammaisten päiväkerho ke 10.9. 13–14.30 — Kehitysvammaisten iltakerho ti 2.9. ja 16.9. 17.30–19. — Kehitysvammaisten vanhemmat, Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs. ma 1.9. ja 15.9. 13–14.30.
Mielenterveysyö Srk-keskus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs. Mielenterveyskerho, Tukikeskus ma 8.9. ja 22.9. klo 13–14.30.

Kuurot Kuurojen yhdistys, Länsipuisto 26: Jumalanpalvelus su 14.9. 12. — Raamattuhetki Seniorikerhossa to 25.9. 12. Muualla: Lähetyspiiri ti 9.9. 14, Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs.

PORIN SEURAKUNNAT elokuussa 2014

Kesämissio Eetunaukiolla ja Kirjurinluodossa

Satakunnan Ev.lut. Kansanlähetyksen järjestää Tarjolla Elämä –mission viikonvaihteessa 22.–24. elokuuta.

Eetunaukiolla la 22.8. klo 13–16 muun muassa muusikko **Pekka Laukkarinen**, pastori **Petri Välimäki** sekä **Rafael Nastase** Romaniasta. Ohjelma jatkuu klo 18 Kirjurinluodon kesäteatterin tiloissa, jossa missiötilaisuudet järjestetään myös lauantaina ja sunnuntaina.

Lauantaina 23.8. aloitetaan klo 13 raamattuopetuksella ”Kohtaamisia Jeesuksen kanssa”. Lastenkonsernissa klo 14 **Mikko Nikula** ja MGTH. Bändi on mukana myös piirijohtaja **Antti Kivirannan** ohjelmaosuudessa klo 16, tuolloin haetaan Raamatun punaista lankaa. **Nina Åström** –duo esiintyy klo 18 Sateet lähetä –konsernissa. Lauantain ohjelma jatkuu vielä klo 19.30 ja 22.

Sunnuntaina 24.8. klo 11 vietetään kesäteatterilla Elämän lähteellä –messua, liturgina pastori **Tapio Hietalahti**, saarnan pitää **Jukka Niemelä**. Mission päätöstilaisuus alkaa klo 13. Tapahtumalueella buffetti.

Yhteislauluja kesäteatterissa

Keski-Porin seurakunta järjestää jo perinteeksi tulleen yhteislaulutilaisuuden Kirjurinluodon kesäteatterissa. Laulamaan pääsee sunnuntaina 24. elokuuta klo 16. Mukana diakoni **Miikka Salonen** ja kanttori **Hanneli Grönlund**. Lauluja vauhdittavat myös **Aulis Haavisto** ja Lukkarakoulun pojat.

Mikko Nikula (edessä) ja Sami Asp musisoivat kesämissiossa.

Kansanlähetyksen Lähetyskoti, srk-keskus, 5.krs. Epin raamattupiiri joka toinen ma 16.30, 1.9. alkaen. — Startti-raamattupiiri alk. ma 1.9. 18.45. — **Mualla Porissa:** Kohtaamispaikkamessu su 17 Mikonkatu 8: 7.9.”Parantavaa rakkautta”, Tapio Hietalahti, Heikki Nummijärvi. 21.9. ”Kiitollisin mielin”, Tapio Hietalahti, Kaarina Hautala. — Tarjolla elämä –kesämissio 22.–24.8. Pe 22.8. 13–16 Eetunaukiolla muusikko Pekka Laukkarinen, pastori Petri Välimäki, Rafael Nastase (Romania), Esko Mäki-Soini, Minna Marjanieni ja Antti Kiviranta. Kirjurinluodon kesäteatterissa 18 Elämää särkyneille, Petri Välimäki, Housband, 19.30 Tarjolla elämä, Pekka Laukkarinen, Satu Salo, Rafael Nastase ja Esko Mäki-Soini. La 23.8. Kesäteatterissa 13 Kohtaamisia Jeesuksen kanssa, Rafael Nastase ja Esko Mäki-Soini, 14 Lastenkonsertti, Mikko Nikula ja MGTH, 16 Raamatun punainen lanka, MGTH, Jukka Niemelä ja Antti Kiviranta, Sateet Lähetä –konsertti, Nina Åström Duo, 19.30 Keskellä elämää –iltatilaisuus, Jukka Niemelä, Merja Mäntylä ja Housband, 22 Valoa elämään, MGTH ja Antti Kiviranta. Su 24.8. 11.30 Elämän lähteellä –messu kesäteatterissa, Tapio Hietalahti ja Jussi Niemelä, 13.30 Elämä edessä –tilaisuus, Tapio Hietalahti, Jukka Niemelä, Minna Marjanieni. Buffetti kesäteatterissa tapahtuman ajan. — ISÄ-POIKA –leiri 20.–21.9. Koivu-niemen leirikeskuksessa, Pastuskerissa. 30 e/isä, isoäiti, 15 e/poika, yhteensä max 60 e. Ilm. 12.9. mennessä satakunnankl@sekl.fi tai p. 633 3468. Lisätietoja Antti Kiviranta, p. 0400 205 287.

Porinseudon Kristilliset Eläkeläiset ry Kokoon-tuminen ti 13, kahvi 12.30, parilliset viikot, 2.9. ja 16.9., seurakuntakeskus, 2. krs.
Rauhanhdyistys, Louhentie 4. Kirkkoseurat la 23.8. — Seurat, vierailevat puhujat su 24.8. 16. — Ompeluseurat ke 27.8., 3.9. ja 17.9. 18.30. — Lapsi- ja nuorisotyöntekijöiden virkistysilta pe 29.8. 18. — Elonkorjuumyyjäiset la 30.8. 14. — Seurat su 31.8., 14.9. ja 21.9. 16. — Tiistai-kerho 2.9. 13. — Keskustelu-tila la 6.9. 18. — Seurat ja syys-toimintakauden avaus su 7.9. 16. — Ompeluseurat kodeissa ka 10.9. 18.30. — Ylöjärveläisten myyjäiset la 13.9. 16. — Lauluseurat la 20.9. 18. — Opistomyyjäiset ke 24.9. 18.30.

Siioninvirriseurat seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14, 1. krs. Herättäjä-Yhdistyksen kirkkopöytä ja seurat su 7.9.: Messu 10 Keski-Porin kirkko, seurat 13 seurakuntakeskus. — Seurat joka toinen to 19, seur. 18.9.

nen. — **Sleyn rukoushuone**, Varvinkatu 3: Kotiryhmä to 11.9. 18, kaikki ovat terve-tulleita, erityisesti lapsiper-heille. Lapsille leivontakerho, Johanna Jaakola apureineen. Kesto n. 1,5 h, päättyy loppu-rukoukseen ja leipomusten maisteluun. — Matongo-lähetyspiiri pe 22.8. ja 19.9. 13. — Rukoushetket Iltarukous pe 5.9. ja 19.9. 18. — Nuorten Nurkka-ilta pe 18: 29.8. Minä uskon, eiku arvelen, eiku tiedän, eiku epäilen, eiku mietin, eiku toivon, eiku luotan... 12.9. Jäljet pelottavat. 26.9. Pyhä, pyhempi, pyhin – ja minä. — Nuorten raamis ti 26.8., 2.9., 9.9., 16.9. ja 23.9. 18. — Sanan anna koskettaa –ilta to 25.9. 18, seurapuheita ja Siionin kanteleen lauluja, Juhani Pere ym. — Evankelinen marjanpöytä syyskuun alkupuolella, tarkemmat tiedot slej.fi/pori. — Syysretki Junnilaan koko perheelle la 20.9., tiedot ja ilmoittautumishetket slej.fi/pori.

Israel-työn tilaisuus su 7.9. 16, Esa ja Pirkko Keuru, järjestää Israel työ ry.

Israelin Ystävien ilta ti 23.9. 18, seurakuntakeskus. Arabikristitty Fady Dow Halfasta. Fady puhuu suomea, koska hänen äitinsä on suomalainen. Pastori Tanja Häkkinen laulaa hengellisiä lauluja ja Eero Kavasto juontaa.

Näkövammaisopiskurssi

Ma 29.9. ja ke 1.10 13–16, kurssi uusille vapaaehtoisille ja vapaaehtoistyön peruskurssin käyneille, tavoite valmiudet näkövammaisten kohtaamiseen ja opastamiseen. Paikkana Satakunnan Näkövammaiset ry, Otavan-katu 4 ja seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10 B, 2. krs. Ilm. 17.9. menn. Ulla Kuusisto, p. 0400 309 763.

Kristilliset yhdistykset

Esikoislestadiolaiset, Koivistonpuistikko 53:Pyhäkoulu ja raamattuilta to 21.8., 4.9. ja 18.9. 18. — Seurat su 24.8., 31.8., 7.9., 14.9. ja 21.9. 17. — Käsitöiltä to 28.8., 11.9. ja 25.9. 18. — Varhaisnuorten ilta Sylvyn luona to 28.8. 18, Koivistonpuistikko 49-51 B. Varhaisnuorten ilta to 11.9. ja 25.9. 18. — Kotikuuntelunumerot (02) 633 3815 ja (02) 633 1115.

Evankeliumiyhdistys, Messu Väinölän kirkossa su 16, lapsille pyhäkoulu: 24.8. Juhana Tarvainen ja Risto Auerma. — 31.8. Juhana ja Antero Toikka. — 7.9. Juhana ja Antti Saarenketo. — 14.9. Erkki Koskenniemi. — 21.9. Jarkko Willman, Juhana Tarvainen. — 28.9. Juhana Tarvainen.

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukausi-tapaaminen pe 29.8. 13.30–15, srk-keskus, 2. krs.

Senioriseminaari

To 4.9. 12–14, Opistotalo (ent. Työväenopisto), Gallen-Kalle-lankatu 14. Ohjelma: 12–13: Mitä ymmärretään saattohoidolla? Pirjo Santala. Kahvi. 13.30–14 Sairaalapastori Eeva-Riitta Koivisto, vapaaehtois-yö saattohoidossa, Paula Jylhä.

Tuomasmessu

Su 7.9. 18, Reija Nordström, Päivi Holkko, vastuutehtävissä Keski-Porin lähetystyön väkeä, mm. Marketta Lehto. Ko-lehti kerätään lähetystyölle.

Näkövammaisten kerho to 28.8. ja 25.9. 13–14.30, srk-keskus, 2. krs.
Hartaus Hyvän Mielen Talos-sa joka toinen to 4.9. 14.00.

Leskien klubi

Kaikille leskeksi jääneille ma 25.8. 15.30–17, Mummun Kamari, Seurakuntakeskus, Itäpuisto 14. Lisätiedot Ulla-Mai-ja Virén p. 0400 309 784

Me Miehät

Kokoon-tuminen pe 29.8. 18, seurakuntakeskus, 2. krs. Puhe lääkäri Pekka Reinikainen Helsingistä, musiikki Cantores Vesper, johtaa Guido Kriik, isäntänä Pentti Heinilä.
Vierailu Sachtleben Pigments Oy:llä to 25.9., tark. tiedot elokuun tilaisuudessa. Isäntänä Sakari Leppänen.

Mummun Kamari

Seurakuntakeskus, Itäpuisto 14. Avoinna ma–pe 11–15. Viikko-ohjelma: Ma Viikon avaus 11.30, 1.9. alkaen. — Ti Tuolijumppa 12, 26.8. alkaen.

Hartaus 13, 26.8. alkaen. — La Kum-mikerho 12–14, 13.9. alkaen. — Su Sunnuntaikerho 13–15, 7.9. alkaen.

Työtupa Eteläpuisto 10 B, kellarikerros. Ke 10–14, 3.9. alkaen. Ensimmäisellä kerralla tuunauksen teemapäivä, ohjaaja paikalla, tule hakemaan ja jakamaan ideoita!

Naisten Kahvila

Toiminta jatkuu syyskuussa. **Ylistysilta** pe 20.9. 15, musiikki Hanna-Maria Vahala ja vierailijat, srk-keskus, 5. krs.

Nuoret aikuiset

Cafe Huone joka toinen pe 19–23, bändi aloittaa n. klo 20: 12.9. Jari Valkonen. 26.9. Elävä virta.

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukausi-tapaaminen pe 29.8. 13.30–15, srk-keskus, 2. krs.

Senioriseminaari

To 4.9. 12–14, Opistotalo (ent. Työväenopisto), Gallen-Kalle-lankatu 14. Ohjelma: 12–13: Mitä ymmärretään saattohoidolla? Pirjo Santala. Kahvi. 13.30–14 Sairaalapastori Eeva-Riitta Koivisto, vapaaehtois-yö saattohoidossa, Paula Jylhä.

Tuomasmessu

Su 7.9. 18, Reija Nordström, Päivi Holkko, vastuutehtävissä Keski-Porin lähetystyön väkeä, mm. Marketta Lehto. Ko-lehti kerätään lähetystyölle.

Maija-Leena Seppälä

Kanssakulkijaksi lapsiperheeseen

Teljän seurakunta etsii nuoriin perheisiin arkiystäviä.

— Seurakunta haluaa olla mukana perheiden elämässä, ei vain kaste-hetkessä ja muuten juhlavasti, vaan tavallisessa arjessa. Kaikilla ei ole läheisiä, jotka voivat tulla apuun, kun vaikkapa vauvaperheen jaksaminen on tiukoilla. Esimerkiksi saku voi olla kaukana tai suku ei pidä yhteyttä, miettii pastori **Pasi Virta**. Lapsenvahitointimintaan on omat tarjoajansa, nyt etsitään vapaaehtoisia yhteisiin arkihetkiin.

— Tässä on kyse rinnalla kul-kemisesta, arjen elämässä mukana olemista, hän jatkaa Teljän seura-kunnan suunnitelmista.
Pasi Virta korostaa yhdessä tekemisestä, josta saadaan molemmin-puolista iloa. Vapaaehtoinen tarjoaa kevyttä apua arjessa, mutta on ennen muuta aikuinen keskustelu-kumppani.

— Tehdään yhdessä ruokaa, siivotaan yhdessä tai tehdään yhteinen kauppareissu, hän kuvailee arkiy-stävää roolia.

Koulutusiltoja uuteen toimintaan

Arkiystävä voi olla nuori tai vanha, mies tai nainen. Alan koulutusta tai kokemusta ei tarvita. Vapaaehtoistoiminnassa pärjää taval-

lisen ihmisen taidoilla ja ymmärryksellä.

Vapaaehtoiset koulutetaan uuteen tehtävään syksyllä. Kolmen il-tan koulutuksesta vastaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

— Tavallisia ihmisiä tässä haetaan. Vapaaehtois-koulutukseen riittää kiinnostus, sillä tehtäviin tullaan kurssituksen kautta. Koulutuksen tarkoitus on tarjota riittä-vät valmiudet arkiystäväksi ryhtymiseen, kertoo palvelukoordinaat-tori **Charlotta Molander** Mannerheimin Lastensuojeluliiton Sata-kunnan piiristä.

Koulutuksessa selviää, mitä vapaaehtoistyö on.

— On tärkeää tietää omat rajansa, vastuunsa ja oikeutensa. Lisäksi lastensuojelulakia käydään läpi. Samoin perehdytään verkosto-osamiseen: koulutuksessa selviää, millaista perheiden elämäme-noon liittyvää toimintaa ja palveluja on tarjolla ja miten niihin hakeu-taan. Porissakin on paljon erilais-ta tarjontaa ja apua perheille.

Tietysti perehdytään myös perheessä tehtävään työhön. Se on eri asia kuin perhetyö, korostaa Molander.

Konsultaatiokoulutukseen käy-tetään puolet ajasta, silloin mieti-

tään yhdessä, miten menee. Vapaaehtoinen ei siis jää yksin minkään pulman tai kysymyksen kanssa.

Kiinnostuitko?

ML:n Satakunnan piirillä on vakiintunutta koulutusta vapaaeh-toisille tukihenkilöille. Teljän seura-kunnan kanssa toteutettava vapaaehtois-koulutus on omanlaisensa uutuuksia, kertoo Charlotta Molander.

— Myöhemminkään vapaaehtoinen ei jää yksin, vaan porukalla kokoonnutaan jakamaan kokemuksia ja kehittämään toimintaa, Pasi Virta korostaa.

— Seurakunnan työntekijä-le kastetilaisuus ja siihen liitty-vä ennakko-keskustelu ovat luonte-via paikkoja tavata nuoria perheitä, mutta uusi toiminta ei rajoitu kas-teperheisiin. Toiminnasta kiinnostuneet perheet voivat myös itse ilmoittautua, ottaa yhteyttä suoraan seurakuntaan.

Pasi Virta toivoo yhteydenottoja niin vapaaehtoisten arkiystävien kurssista kiinnostuneilta kuin perheiltä, jotka toivovat saavansa arki-ystävää.

Sähköpostilla pasi.virta@evl.fi tai puhelimella 0400 309 790.

Isät ja pojat eräleireilevät

Isien ja poikien erähenkinen leiri järjestetään 19.–21. syyskuuta Si-lokallion leirikeskuksessa. Leiri to-teutetaan yhdessä MLL:n Porin pai-kallisyhdistyksen kanssa.

Leirille mahtuu 50 ensiksi ilmoittautunutta. Hinta 25e koko lei-

ri/hlö tai 15e vuorokaudelta/hlö. Mi-käli samasta suvusta lähtee miehiä kolmessa polvessa, on leiri ilmainen vanhimhalle henkilölle. Ilmoittautumislomake löytyy poriev.fi-verk-kosivulta.

Radiohartauksissa kuuluu suomalaisten arki

Uudet radiohartauksien teemat al-kavat elokuussa Yle Radio 1:ssä. Ra-diohartauksia kuullaan maanan-taista lauantaihin aamuin ja illoin. Elo-syyskuun hartauksien teemois-sa kuuluu suomalaisten arki.

Hannu-Pekka Björkman lukee Markuksen evankeliumia maanan-tai-iltaisin. Torstaiaamuina pinnalla on syksyn seurakuntavaalien tee-ma eli hyvän tekeminen. Torstai-il-taisin käsitellään luontoa uskonnon näkökulmasta. Perjantai-iltoina hy-pätään populaarikulttuurin puolel-le, sillä hartauksien teemana ovat elokuvat.

Horisontti-ohjelman haastatte-lussa Björkman kertoo, että evan-geliumin ääneen lukeminen on tuot-nut haasteita, mutta ollut myös in-nostavaa.

— Äänikirjan lukeminen, täs-sä tapauksessa Markuksen evanke-

liumin, on vaikeampaa kuin voisi kuvitella, Björkman sanoo.

Ehkäpä merkityksellisin ja koskettavin kohta Björkmanil-le Markuksen evankeliumissa on ollut kertomus verenvuototautia sairastavasta naisesta, joka kos-kettaa Jeesuksen viitan lievettä. Jeesus tuntee kosketuksen väki-joukossa.

— Tai kohta, jossa Jeesus seli-tää opetuslapsille, että ihmiset ei-vät ymmärrä hänen vertauksiaan, ja hän kertoo jyvävartausten. Siinä kohdassa miettii suhdettaan hen-gellisytyteen, uskon ja Jumalaan, Björkman pohtii.

Syyskuun lopussa 24.9. alkaen keskiviikkoamujen hartauksien teemana ovat Raamatun rivimiehet ja -naiset. Hartauksissa käsitellään raamatunkertomuksia ja uskoa si-vuhenkilöiden näkökulmasta.

Katutapahtuma kävelykadulla

Keski-Porin seurakunta jalkautuu taas Porin keskustaan. Seurakun-nan työntekijöitä, luottamushenki-löitä ja vapaaehtoisia on taas mah-dollisuus tavata lauantaina 23. elo-kuuta klo 10–13 Eetunaukiolla vier-sä Casa Ratsulan kulmassa.

”Seurakunta sinua varten” -ta-pahtumassa saa tietoa seurakun-

nan toiminnasta. Lisäksi voi tulla kyselymään ja keskustelemaan mie-len päällä olevista asioista tai antaa palautetta.

Tapahtuma toteutuu lisäksi Por-mestarinluodon Valintatalon, Ruo-ka-aterin ja Pick’n’Payn edessä klo 11–13.

Keski-Porin seurakunta aloittaa syyskautensa jalkautumalla kävelykadulle Eetunaukiolla tielloilla. Päivystäjiä on myös joen toisella puolella kauppajen edustoilla.

hyvä kysymys

Leikin kautta tärkeitä taitoja

Alle kouluikäisten lasten päi-väkerhot ovat alkaneet elo-kuun puolivälissä. Kuka ker-hoon pääsee ja mitä siellä teh-dään? Vastaajana lapsityön-ohjaaja **Marja Lehtonen** Län-si-Porin seurakunnasta.

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Miksi seurakunnat järjestä-vät lapsille omaa toimintaa?

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Miksi seurakunnat järjestä-vät lapsille omaa toimintaa?

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Miksi seurakunnat järjestä-vät lapsille omaa toimintaa?

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Miksi seurakunnat järjestä-vät lapsille omaa toimintaa?

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Miksi seurakunnat järjestä-vät lapsille omaa toimintaa?

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Miksi seurakunnat järjestä-vät lapsille omaa toimintaa?

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Miksi seurakunnat järjestä-vät lapsille omaa toimintaa?

— Seurakunnat tukevat per-heiden kristillistä kasvatusta ja haluavat olla osa lapsiperheen arkea. Kun seurakuntaan tulee luonte-va suhde pienestä pitäen, on seurakuntaan helppo tul-

listua kolmesta vuodesta kouluikäisen asti.

Lavia-liitoksen myötä Pori saa NAISenergiaa

Mitä Pori saa, kun Lavian seurakunta kuntaliitoksen myötä tulee osaksi Porin ev.lut. seurakuntayhtymää ensi vuoden alusta?

— Ainakin lisää naisenergiaa, kertovat kirkkovaltuuston puheenjohtaja **Anita Kamppi** ja seurakunnan talouspäälikkö **Mirjami Heiniluoma** hymyssä suin.

— Pori saa tosi sitoutuneita ja joustavia työntekijöitä, lisää kirkkoherra **Anna-Kaisa Hautala**.

Lavian seurakunta on ollut 100-prosenttisesti naisvaltainen työpaikka. Kaikki yhdeksän työntekijää ovat naisia. Syyskuun alusta tosin on luvassa ainakin vuodeksi myös miesenergiaa, kun opintovapaalle jäävän Anna-Kaisa Hautalan tuuraajaksi tulee hänen miehensä **Lasse Hautala**. Anna-Kaisa ryhtyy tekemään väitöskirjaa pastoraalipsykologiasta.

Luontevasti läsnä

Lavian seurakunta on luontevasti läsnä lavialaisten elämässä.

— Seurakunnalla on oma selkeä paikkansa lavialaisuuden kannattelijana ja yhdessä tekemisen paikkana, tiivistää Anna-Kaisa Hautala.

Seurakunnan päiväkerhoissa esimerkiksi käy yli 90 prosenttia lapsista, lapsikuorossa 15–20 lasta, kirkkokuorossa 20–25. Se on paljon seura-

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja Anita Kamppi ja talouspäälikkö Mirjami Heiniluoma ovat paljasjalkaisia lavialaisia, joille kotikirkko on rakas.

Lasse Hautala tuuraa Lavian kirkkoherrana puolisoaan Anna-Kaisa Hautalaa 1.9.2014 alkaen tämän jäädessä opintovapaalle.

kunnassa, jonka jäsenmäärä on 1658.

Talkoohenki on myös osa lavialaisuutta. Yhdistykset hoitavat sankarihautoja talkoilla vuorotellen ja myös muun muassa lähetyssihteerin tehtäviä on hoidettu vapaaehtoisuutena.

— Pori saa myös kauniin puukirkon idyllisessä ympäristössä, mäen kumpareella kahden järven, Lavijärven ja Naarasen välissä. Myös hautausmaa sen ympärillä on vireä, Anita Kamppi muistuttaa.

— Kirkko rakennettiin aikanaan ilman lupaa, huomauttaa Mirjami Heiniluoma. Keisarillinen Senaatti antoi luvan kirkon rakentamiseen kesäkuussa 1823, ja yllättäen kirkko olikin valmis vihittäväksi jo kolmen viikon kuluttua!

Kirkon lisäksi seurakunnalla on funkkistyylinen kappeli, seurakuntakoti ja kirkkoherranvirasto-asuintalo.

Kaikki vähän ajan patinoimia.

— Lavian seurakunnalla ei ole velkaa, mutta ”korjausvelkaa” kyllä. Huokaisen helpotuksesta, kun Porin seurakuntayhtymään liittymisen myötä saamme ammattitaitoista osaamista kiinteistöpuolelle, sanoo Mirjami Heiniluoma.

Rakkaus kylänraittiin

Lavia-Seuran puheenjohtaja, rakennusrestauraation opettaja **Eija Hesso** ryhtyi toimiin huomattuaan kirkon puupenkkinen rapistumisen. Pari vuotta sitten hänen oppilaansa Ikkaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksesta olivat restauroimassa kymmenkunta penkkiä Lavian kirkossa. Loput penkit odottelevat edelleen korjausta.

Eija Hesso on tullut tunnetuksi myös rakkaudestaan Lavian kylän-

raittiin. Hän piti aikoinaan Lavian lukiossa arkkitehtuurikursseja, joissa käytiin läpi kylänraitin arkkitehtuuria, sen arvoja ja merkityksiä.

— Minulle lavialaisuus on paikallisuutta, juurevuutta ja rauhallisuutta, tiivistää Eija Hesso, josta tuli lavialainen avioliiton myötä vajaan neljäkymmentä vuotta sitten.

— Lavia on yksi Satakunnan kauneimmista paikkakunnista kyläineen, järvineen, kallioineen, viljapelloineen ja metsineen, hän jatkaa.

Haikeutta ilmassa

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja Anita Kamppi on viimeinen itsenäisen Lavian kirkkovaltuuston puheenjohtaja.

— Täytyy myöntää, että haikealta tuntuu. Meillä on ollut sopuisa kirkkovaltuusto koko nelivuotiskauden.

Mutta emme me mitenkään pelolla odota, mitä tapahtuu. Pikemmin positiivisin mielin, hän sanoo.

— Muutos voi tuoda paljon hyvääkin, uutta ja mielekäästä. Ainakin saamme työkavereita ja sitä kautta vertaistukea, Mirjami Heiniluoma lisää.

— Porin seurakuntayhtymä on ottanut meidät hyvin vastaan. Kuntaliitos tuli pakkona, mutta olemme puolin ja toisin ottaneet myönteisen näkökulman. Asenteenhan voi valita itse, muistuttaa kirkkoherra Anna-Kaisa Hautala.

Lavian nykyisessä kirkkovaltuustossa on 15 jäsentä. Seurakuntayhtymässä Lavia valitsee seurakuntaneuvostoonsa kahdeksan jäsentä ja kirkkovaltuustoon kolme.

TEKSTI JA KUVAT
MARJAANA PERTTILÄ

Eks tiä

Hansakauppiaitten Kappelinluoto

Reposaari oli keskiajalla saksalaisten hansakauppiaiden merenkulkureitin varrella. Kauppalaivat suuntasivat Kokemäenjoen suulta Ulvilaan ja Teljän muinaisille kauppapaikoille.

Mahdollisesti jo tuolloin Kappelinluodolle pystytettiin vaatimaton pyhäkkö merenkulkijoita ja saarelaisia varten. Arvelaan, että kappeli, jos se on paikalla ollutkaan, on purettu viimeistään 1700-luvulla. Varmojen kirkkorakennuksen jäänteitä paikalta ei ole löytynyt, mutta

se tiedetään, että sitä on käytetty hautausmaana. 1800-luvun puolivälistä tiedetään kolme vainajaa. Todennäköisesti hautauksia on ollut enemmänkin, sillä Reposaarelle saatiin oma hautausmaa vasta vuonna 1898.

Jumalanpalveluskäytössä Kappelinluoto on joka tapauksessa ollut pitkään. Kappelinluodolla pidettiin kesäisin kirkonmenoja ainakin Reposaaren kirkon valmistumiseen eli vuoteen 1876 asti. Jumalanpalveluksiin tuli väkeä Poria myöten.

Myöhemmin jumalanpalveluksia on pidetty, mutta luodosta tuli ennen muuta suosittu veneetien kohde.

Kappelinluoto oli nimensä mukaan veden ympäröimä luoto vielä 1900-luvun alussa. Nyt se on kasvanut kiinni Reposaareen, Lampaluodosta sen erottaa edelleen Kappelinsuntti.

Kappelinluodon korkeimmalla kohdalla on muistomerkki, jonne on opastus Reposaarentieltä. Heti rautatien jälkeen tulee tienhaara, josta käännytään

oikealle. Pian sen jälkeen muistomerkkin tavoittaakin kumppareen päältä. Paikalla on myös Satakunnan museon pystyttämä opastaulu.

Kivistä kootussa Merikappelin muistomerkissä on teksti: ”Kappelin vanha jumalanpalvelus- ja hautapaikka. Menneiden polvien muistoa kunnioittaen Reposaaren seurakunta.”

Reposaaren kappelipaikka on muinaismuistolain perustella rauhoitettu.

Maija-Leena Seppälä